JAN 1 9 1922

"DRAUGAS"
Published Daily Except Sundays
One Year $6.00
Six Months $3.00
AT NEWS-STANDS 2c. A. COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 7791

DRAUGAS

(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

Kaina 2 Centai
Price 2 Cents

CHICAGO, ILLINOIS, PENKTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 13 D., 1922 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE OF ACT OF MARCH 3. 1879.
METAI VOL. VII. No. 10

Rezignavo Prancijos Kabinetas

PARYŽIUS, sausio 13. — Rezignavo Prancijos ministerių kabinetas su premieru Briand. Prezidentas Millerand rezignavimą priėmė.

Briando rezignavimas įvyko visai netikėtai. Jis užpultas už savo "nusileidimus" Vokietijai.

Briand buvo mieste Cannes, vyriausios tarybos suvažiavime. Tenai jis, reikalaujant Anglijai, sutiko duoti palengvinimų Vokietijai sumažinant karo kontribuciją. Už tą nusileidimą jis turėjo gauti prancuzų-anglų apsaugos sąjungą. Tuo klausimu buvo vedamos tarybos.

Tečiaus daugeliui prancuzų lyderių nepatiko jo "nusileidimas" Vokietijai. Nes Prancijai reikalingos Vokietijos auksinės markės. Gi su anglais daromoje sąjungoje įsižiurėjo daug nepasitikėjimo.

Pakelta prieš Briandą trukšmas. Jis iš Cannes pakviestas Paryžiun pasiaiškinti.

Vakar jis parvyko. Parlamentui išaiškino visą padėtį. Pareiškė, jog prancuzų vyriausybės tikslas buvo gauti apsaugos garantiją nuo Anglijos. Tos garantijos labai norėjo ir patsai parlamentas.

Visa tai išaiškino ir ant galo paskelbė savo ir viso kabineto rezignavimą.

Iš to gali suirti Anglijos su Prancija gerieji santikiai. Europai naujas pavojus.

Lenkai Džiaugiasi Laimėsią Vilnių

LONDONAS, sausio 13. — Iš Varšavos pranešama, kad Vilniuje lenkai laimėję rinkimuose žymia dauguma.

Girdi, balsavo 70 nuošimčių piliečių iš tų visų, kurie turėjo teisių balsuoti.

Sakoma, jog dauguma už Lenkiją išpuola dvi trečiosios dalys.

Rinkimų dienoje nebuvę sumišimų. Dauguma žydų atsisakę nuo balsavimo.

Pagaliau lenkiška depeša baigiama taip:

"Lenkų ministerių kabinetas plenuoja Vilnijai duoti kuoplačiausią savyvaldą Lenkijos sienose.

GENEVA, saus. 13.—Tautų Sąjungos Tarybos suvažiavime vakar buvo pakeltas Vilniaus klausimas.

Tečiau nieko galutina neišspręsta.

Lenkai delegatai Tarybą painformavo, jog Vilniaus srity ir pačiame Vilniuje įvykę lenkiški rinkimai Vilniaus seiman. Tečiau rinkimų pasekmės dar nežinomos.

Tad Tautų Sąjungos Taryba nutarė palaukti žinių apie tuos lenkiškus rinkimus Vilnijoj. Norima patirti, kas tie per rinkiniai, kaip jie atlikti ir kokios pasekmės.

PALIUOSUOTA 1,010 AIRIŲ KALINIŲ

LONDONAS, sausio 13. — Anglijos karaliaus vakar paskelbta proklamacija, kuriąja pasiremiant iš Anglijos ir Airijos kalėjimų paliuosuota 1,-010 airių politinių kalinių, kurie buvo suimti ligi įvykusių anglų su airiais paliaubų pereitą liepos mėnesį.

Kaip tik paskelbta proklamacija, tuojaus visi tie kaliniai imta išleisti iš kalėjimų.

Karaliaus proklamaciją paskelbė kolonijų sekretorius Winston Churchill.

ANGLAI KRAUSTOSI IŠ DUBLINO.

De Valera stovi už respubliką.

DUBLINAS, Airija, sausio 13. — Anglų militarinė valdžia su paskuba kraustosi iš Dublino pilies, kad tą istorinę airių vietą užleisti patiems airiams, kurie šiandie gali pasidžiaugti, kaipo laisva tauta.

Aplinkui pilį jau išnykusios dygliuotosios vielų tvoros. Ties vyriausiais vartais dar pastatytas kareivis sargyboje. Bet pilin eina liuosai, kas tik nori.

Į armijos automobilius sukraustomi anglų valdžios archivai, knygos ir visokios rųšies dokumentai. Tai visa bus paimta Londonan. Nesvarbųs dokumentai kraunami kieme į kruvas ir deginami.

Airiją apleidžia militarinė anglų policija. Jos vietą užims airių civilė policija.

Naujas airių ministerių kabinetas su prezidentu Griffithu priešaky dirba išsijuosęs. Nėra mažas daiktas dėti pamatus naujai valstybei.

De Valera su savo šalininkais pasilikęs kaip kokiame ruke. Nežino, kokio darbo imtis. Tik nuolat tvirtina, kad jis stovi už Airijos respubliką taip, kaip ir pirmiau.

Galimas daiktas, jis mėgins daryti visokių kliučių naujai valdžiai, nors sakosi, kad į šalies reikalus nesimaišysiąs.

ATLANTIKO PAKRAŠČIAI PALIESTI AUDROS.

BAISI VĖSULA PALIETĖ NEW YORKĄ.

Kai-kur daug žmonių sužeista.

NEW YORK, sausio 13. — Užvakar Atlantiko pakraščiuose siautė baisi audra. Sakoma, buvus viena aršiausių. Audra pakėlė vėsulą, kuri su neapsakomu smarkumu praužė per naująją Angliją, per New Yorką, paskui Pennsylvaniją ir atsirėmė į Virginijos pakraščius. Tenai, atlikusi išnaikinimo darbą, pragaišo.

Vėsulai draugavo tai lietus, tai sniegas su šalčiu. Atlantiko pakraščiais daug prisnigta.

Pačiame New Yorke įvyko daug nelaimių su žmonėmis. Daugelis žmonių gatvėse puldinėdami nusilaužė kojas arba rankas ir šiaip susižeidė.

Maži laiveliai audros išmesti ant krantų, kiti sumalti nei skiedros.

Čia vienoje gatvėje viesulos nulaužtas medis krizdamas užmušė 14-os metų mergaitę.

Gatvių valymo departamentas vakar rytą pašaukė extra 12,000 darbininkų išvalyti užkimštas vandens nuovadas.

Springfielde, Mass., daug prisnigo. Šiaurinėj Pennsylvanijoj taipat. Keletas anglių kasyklų uždaryta del daugumos sniego.

Kitur sunaikinti namai, pertrauktas susisiekimas telefonais ir telegrafais. Visur milžiniški nuostoliai.

EUROPA KENČIA NUO SAVO ARMIJŲ.

WASHINGTON, sausio 13. — Ekonominin kongresan mieste Genoa, Italijoj, vyriausioji sąjungininkų taryba pakvietė dalyvauti ir Suv. Valstijas.

S. Valstijų vyriausybė dar nenusprendė, ar prisidėti prie Europos reikalų ar ne. Jei bus sutikta dalyvauti kongrese, tan kongresan, be abejonės, bus siunčiamas Komercijos sekretorius Hoover.

Gi pastarasis tvirtina, kad šiandie Europa daugiausia kenčia nuo savo militarinio nusistatymo. Palaiko skaitlingas armijas. Tegul Europos valstybės sumažina savo armijas, tuomet tuojaus joms palengvės.

BOLŠEVIKAI NORI KONFERENCIJOS LONDONE.

LONDONAS, sausio 13. — Ekonominės konferencijos bolševikai nori čionai, bet ne Italijoje. Jie sako, kad anglai bolševikams yra palankųs. Londone jau ir šiandie veikia skaitlinga bolševikų prekybos misija. Tuo tarpu Italijoje bolševikams yra pavojus. Jau šiandie kraštutiniai italai nacionalistai grumoja bolševikams.

DARBININKAI TRAUKIA TIESON BENDROVES.

NEW YORK, sausio 13. — Valstijos vyresniojo teismo teisėjas Wagner parėdė, kad rubų dirbimo bendrovės priimtų atgal darban visus streikuojančius rubsiuvius senomis darbo sąlygomis. Nes bendrovės, paskelbusios darbo sąlygose atmainas, sulaužė su darbininkais padarytą sutartį, kuri yra gera iki birželio, šių metų.

Kad taip, tai rubsiuvių unija patraukia tieson bendroves "New York Garment Manufacturers Ass'n." Reikalauja atlyginimo iki 4 milionų dolerių. Nes darbininkai tiek pinigų praradę užmokesniais sustreikavę del darbo sąlygų atmainų.

ATIDARYTAS ŠVEDIJOS PARLAMENTAS.

Tarpe atstovų yra penkios moterys.

STOCKHOLMAS, saus. 13. Atidaryta čia nauja Švedijos parlamento sesija. Parlamento sąstate pasirodė didekės atmainos.

99 nauji atstovai nekuomet nebuvę parlamente. Pirmu kartu aukštesniuose rumuose pasirodė viena moteriškė atstovė Žemesniuose rumuose yra net keturios. Jos yra lygiomis teisėmis su vyrais atstovais.

Parlamente (riksdage) partijos taip pasidalinusios: konservatistų 105 atstovai; valstiečių 39; liberalų 79; socialdemokratų 153; kairiųjų socialistų 8, ir komunistų 8.

Socialistas premieras.

Pirmu kartu Švedijos istorijoj pasitaikė, kad socialistas premieras užėmė suolą šalimais karaliaus, kuomet šis atidarė parlamentą.

Parlamento veikimo programoje pirmoje vietoje padėtos ekonominės problemos.

Atstovai tad pirmiausia turės darbuotis, kaip sumažinti šaly nedarbą. Nes bedarbių skaitlius yra didelis. Tas klausimas pirmiausia pavestas išrinktam komitetui su nurodymu, kad nebutų trukdomas.

Kiti klausimai.

Toliau parlamento darbų programoje seka rinkimų įstatymų revizija. To labai nori prohibicionistai. Norima į įstatymus indėti konsultavinius referendumus, kurių Švedijoje šiandie nėra.

Prohibicionistai sako, kad su gyventojų referendumu butų galima Švediją visai "nusausinti."

Pagaliau yra klausimas, kad moterys butų prileistos užimti visokias valdvietes valstybėje.

Finansų ministeris pranešė, jog vyriausybės nusistatymas tuojaus padidinti netiesiogines mokestis ir podraug visai uždrausti cigarų ir cigaretų importą.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

ST. SEIMO DELEGACIJA Į SUOMIUS.

KAUNAS, (Elta). Gruodžio 15 d. vakariniu traukiniu išvažiuoja į Suomiją Steigiamojo Seimo delegacija padaryti ryšių su Suomių parlamento sferomis.

Delegacijos sudėtis: St. Seimo Vice-pirmininkas kun. J. Staugaitis, kuris bus delegacijai vadovas, Galdikienė, Finkelšteinas, Venclauskis, Bortkevičienė, generolas Galvydis Bikauskas.

St. Seimo sekretorius Natkevičius išvažiavo vakar vakariniu traukiniu ir sutiks Steigiamojo Seimo narius Rygoj.

PIETŲS APAŠTALŲ VIZITATORIAMS.

ROMA, (Elta). Gruodžio 12 d. Romos Atstovybėj suruošta pokylis Vizitatoriui pagerbti. Dalyvavo daug Vatikano diduomenės ir kitų Lietuvos prietelių. Pokylis įvyko kilniu upu ir buvo tinkamai pažymėtas spaudoj.

Gruodžio 13 d. Vizitatorius pietavo Atstovybėj ir vakare išvažiavo.

VILNIAUS ŽYDŲ PARTIJŲ DEKLERACIJA DEL RINKIMŲ SEIMAN.

Maždaug prieš keletą savaičių D-ras Vigodskis, Vilniaus Žydų Bendruomenės pirmininkas, iš Apskrities Rinkimų Kom-jos Pirm. grafo Grabovskio gavo pakvietimą paruošti žydų kandidatų, einančių į visas rinkimų Komisijas, o taip pat į Apskrities Rinkimų Komisiją, sąrašą. D-ras Vigodskis tuomet raštu pranešė grafui Grabovskiui, kad, kaip tik žydų politinės organizacijos principe nutarsiančios del jų Seimo rinkimuose dalyvavimo, jis apie tai pranešiąs grafui Grabovskiui, o tą klausimą geral apsvarsčius jis atsiųsiąs žydų kandidatų sąrašą. Šį pirmadienį rytą d-ras Vigodskis pasiuntė grafui Grabovskiui šio turinio laišką:

"Jusų gerb. laiško iš š. m. 3 d. Nr. 15 nuorašus aš išsiuntinėjau šiam priede paminėtiems žydų visuomenės ir politinėms organizacijoms. Šių organizacijų kolektingą atsakymą aš turiu garbės su šiuo laišku Tamstai patiekti.

Taria gilios pagarbos,
D-ras Vigodskis.

Žydų Bendruomenės Pirm. Kolektingo atsakymo tekstas.

Žemiau pasirašiusios žydų politinės partijos ir organizacijos šiuo praneša: 1) jog žydai, kaip musų krašto piliečiai, kurie surišti su juo neišjungiamais ryšiais ir kurie su kitais piliečiais suintersuoti krašto klestėjme ir atstatyme, laiko savo pareiga dalyvauti įstatymų leidimo Seime, sušauktame demokratybės pamatais ir kuris turėtų uždavinio reguliuoti vidujinį krašto gyvenimą, paruošti reikalingas įstatymdavybės normas ir kitų teisių, priklausančių tokioms tautos atstovybių organams, įgyvendinimą, 2) jog žydai laikytų savo pareiga dalyvauti plebiscite musų krašto valstybinės priklausomybės klausimą spredžiant, jei butų sudarytos reikalingos sąlygos, galinčios užtikrinimą plebiscito teisingą įvykdymą, 3) išsprendimas klausimo, ar turi žydai dalyvauti dabar šaukiamame Seime, gali įvykti tik paskelbus dekretą, nutariantį Seimo kompetenciją ir uždavinius.

Pasiruošiusios grupės ir partijos.

1) Sioninkų partija, 2) demokratinė partija, 3) žydų prekių bendra sąjunga, 4) žydų amatninkų bendra sąjunga, 5) "Ceriei-Cion" partija.

Šmugelio Klausimas St. Seime

PEREINAMOJI FORMULA APIE ŠMUGELĮ.

Priimta 151 St. Seimo posėdyj 16 gr. 1921 m. St. Seimas išklausęs Vyriausybės atsakymą į soc. demokratų interpelaciją del spekuliacijos, griežtai smerkia tokius valdininkų darbus; ima domėn, kad visi nusikaltusieji yra patraukti atsakomybėn, yra tikras, kad visi be išimties kaltininkai bus tinkamai teismo nubausti, reikalauja greta to, kad atatinkamose atstovybėse ir įstaigose butų padaryta nuo dugni revizija ir eina darbų tvarkos eilėje kitų svarstytį.

Ar ši St. Seimo formula kalba, kad buv. Užs. Reikalų Ministeris Dr. Puryckis del šmugelio buvo pasitraukęs? "Naujienos" be teismo įtarė apšmeižė, pasmerkė Dr. Purycki. Tik dabar gal supras "N-nų" ponai kokią provokaciją jie sviedė, ir savo skaitytojus kvailino. "Draugas" šmugelninkų negindamas, daug seniaus negu "Naujienos" apie tą Lietuvos nelaimę rašė, bet drąsiai ir stipriai užčiaupė šmeižtais paplikusią "Naujienų" ir Co. burną, kuomet "N-nos" be teismo atskirus asmenis jau pasmerkė.

Laukiame naujų žinių. Šmugelio byla eina. Kaltininkų — vardus sužinosime.

Ryt "Draugas" talpins ilgą straipsnį gautą iš Kauno apie šmugelį. Jis nušvies visas "Naujienų" nesąmones.

KONGRESMANO CHANDLER'IO PATAISA DEL PABALTIJOS VALSTYBIŲ ŠELPIMO.

WASHINGTON, 1. 10 d. (Elta). — S. V. Atstovų Rumuose svarstant įstatymo projektą del davimo 20,000,000 dolerių pašelpos badaujantiems Rusijoje, Atstovas iš New Yorko Valstijos, p. Walter M. Chandleris, pasiulė pataisą sulyg kuria pašelpa turėtų buti duota taipat nukentėjusioms nuo karo atsiskyrusioms nuo Rusijos valstybėms, butent, Pabaltjurių ir Kaukazo valstybėms. Pataisa buvo atmesta. Priimtu įstatymo projektu, pašelpa bus dalinama tik badaujantiems Rusijoje sulyg nuožiuros S. V. Vykdomosios Komisijos, ypatingai gi badaujantiems Volgos baseine.

ČEKO-SLOVAKIJA RENGIASI LIETUVĄ DE JURE PRIPAŽINTI.

WASHINGTON, 1. 10. (Elta). — Iš diplomatų sferų sužinota, kad Čekų Slovakų valdžia kuri jau faktinai Lietuvą pripažino, rengiasi oficialiai pripažinti Lietuvą de jure.

Čekų Slovakų valdžia neįkurė tuojaus savo Atstovybės Lietuvoj, bet laikinai paves savo konsului Kaune atstovauti Čekų Slovakiją musų valdžiai.

Ponas Ivan Krne, Čekų Slovakų atstovas Paryžiuje pareiškė vilties, kad Lietuvos Vyriausybė iš savo pusės pasirupins atstovauti Pragoj.

REZIGNAVO ISPANIJOS PREMIERAS.

MADRIDAS, sausio 13. — Rezignavo Ispanijos premieras Antonio Maura. Su juomi kartu atsistatydino ir ministerių kabinetas. Krizis pakilo pirm keletos dienų pasitraukus iš kabineto karo ministeriui gen. Weyler.

O'CONNOR IEŠKOMAS.

Chicagos detektivai S. Dakotoj ieško pabėgusio iš Chicagos kalėjimo pasmerkto miriop žmogžudžio O'Connor.

CHICAGO. — Šiandie dailus oras; ne taip šalta. Vakar žemiausia temperatura buvo 9 laipsniai.

PLATINKITE "DRAUGA"

BEDARBIŲ DEMONSTRACIJOS.

VIENNA, Austrija, sausio 13. — Bedarbiai čia turėjo demonstraciją. Visi viešbučiai uždaryta. Bet riaušių nebuvo.

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų šalių pinigų vertė, mainant nemažiau 25,000 dol. sausio 12 d. buvo tokia pagal Merchants Loan & Trust Co.

Anglijos sterl. svarui	4.22
Prancijos 100 frankų	7.55
Italijos 100 lirų	4.33
Vokietijos 100 markių	.56
Lietuvos 100 auksinų	.56
Lenkų 100 markių	.03

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdieną išskyrus nedėldienius

PRENUMERATOS KAINA:

Metams $6.00
Pusei Metų $3.00

Prenumeratos mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBL. CO.
2334 So. Oakley Ave., Chicago.
Tel. Roosevelt 7791

NESVEIKOS SĄLYGOS.

Federalė valdžia skelbia, kad aplamai gyvenimas Chicagoje atpinga. Šiandie maistas kiek pigesnis negu pernai. Pigesni drabužiai ir kitoki butinai reikalingi daiktai.

Tečiau neatpinga butas, kuras, šviesa ir susiekimas.

Yra priežasčių. Valstijos ir lokalės valdžių imamos mokestys didinamos. Šįmet Chicagoje už nejudomas nuosavybes imamos mokestys beveik 37 nuošimčiais didesnės, kaip pernai.

Pernai tos mokestys tiesiog buvo nepakenčiamos. Šįmet kur-kas aršiau.

Kas-gi tai visa užmokės?

Namų savininkai, kurie turės atplėšti nuo savo įnamių. Taigi nuomos vieton mažėti, tuojaus ims kilti aukštyn.

Savo keliu, nauji namai beveik nestatomi. Amatninkų unijos vis dar veda kovą už užmokesnį.

Bet kaip gi čia ir statyti namus? Ne vien statymas nepaprastai brangiai atsieina, bet pasistačius sunku apsimokėti visokias taksas.

Visur darbininkams norima mažinti užmokesnį. Chicagoje gal rasis apie du šimtu tukstančių bedarbių. Visur aiškus vargas. Gi čia valdžios mokestį ima nuo žmonių pasišokinėdamos.

Štai gatvekariais važinėjimas nepinga. Nepinga kuras ir šviesa. Ir dar brangyn eina pati žmonių skiriama valdžia.

Musų valstijoje politinė valdomoji mašina taip įtaisyta, kad nemėgink šiandie prie jos prieiti. Apie pakeitimą negali but kalbos.

Prieš rinkimus politikieriai nei bolševikai žada žmonėms aukso kalnus. Po rinkimų pranyksta žadėjimai. Ir taip kasmet, kaip paprastai.

Žmogui darbininkui gyvenimas darosi nepakenčiamesnis. Be nuosavių namų negera. Aukštos nuomos. Pasistatyk namus, tai įdėk visus sutaupytus pinigus ir klampok sveikas į skolas.

IŠ KAILIO NERIASI.

Parėjo žinių, kad Varšavos militaristai aną dieną visgi patys vieni atlikę rinkimus Vilniaus seiman. Anot Varšavos, tas seimas išspręsias, kam Vilnius turįs priklausyti. Tai busiąs galutinas sprendimas.

Del tos žinios Amerikos lenkų laikraščiai šaukia didžiausią triumfą. Lenkai tiesiog iš kailio neriasi. Girdi, nors kartą Vilniaus klausimas busiąs baigtas. Tas baigimas neabejotinas. Lenkai tegali priskirti Vilnių Lenkijai.

Visiems aiškų kodel taip bus. Nes vieni lenkai ir sulenkėjęs Vilniaus srities gaivalas dalyvavo tuose rinkimuose. Taigi jie ir išrinko ne kitus, kaip tik vienus lenkų atstovus.

Jei jau toksai seimo atstovų sąstatas lenkams abejotinas, tai verčiau jiems ir negyventi.

Tegu lenkai netriumfuoja tų rinkimų pasekmėmis. Nes rinkimuose nedalyvavo nei lietuviai, nei žydai, nei gudai. Nedalyvavo gyventojų didžiuma, nežiurint Zeligowskio kareivių teroro. Lenkų nesužiuma tad negali pavergti daugumos. Pirm pavergsiant pati sprandą nusisuks.

Lietuva dar seniau pakėlė protestą prieš tuos lenkų "rinkimus" ir prieš pačią rinkimų metodą. Tą protestą aptars Genevoje suvažiavusi Tautų Sąjungos taryba.

Gerai, kad lenkai paskubino tuos savo "rinkimus". T. Sąjungos taryba žinos, kas "rinkimuose" dalyvavo, gi kas ne.

Lenkų laikraščių redaktoriai juk ne pusgalviai. Jie žino, kam Vilnius priklauso, kas tą miestą įkurė. Jie žino, kad Vilnius ir jo sritis yra neatskiriama Lietuvos respublikos dalis. Ir jei kitaip jie tvirtina, tai savo skaitytojus vien mulkina. Mėgina juose sukelti daug tuščio džiaugsmo.

Tegu lenkai neriasi iš kailio betriumfuodami. Užtrauks kitokią giesmę netekę Vilniaus.

ŠMUGELIO HYMNAS.

Sulyg "Naujienų" natos.

(Unt pažitka broliams lituviams ir žemaitjams "Sapnun Kningos" "Saliamono Galvos" ir "Michaldos paračtvun" šį himną leidėjas aukoja).

Esam geri amatninkai,
Šmugeliuko "akvatninkai":
Varome šmuglių visi, (2 kart.)
Ir didieji ir maži ..
Dėlto turim išmanyt
Šmuglių naudingai varyt.
Varome šmuglių sparčiai (2)
Ir meisteriai ir tarnai.
Gerai vykstant jį praplėskim
O nesisekant, paslėpkim.
Varome šmuglių visi (2)
Ir mokyti ir prasti
Reik kelt riksmą, mitinguoti,
Savo kailį išvaduoti.
Varome šmuglių visi, (2)
Dešinieji ir kairi.,
Lenktyn einam šmugelystėj
Maskvon keliaujam brolystej.
Varome smuglių visi (2)
Raudonieji ir balti.
Nežiurėkit ką mes darom,
Tiktai eikit kur jus varom.
Varo šmuglių biurokratai (2)
Ir visoki demokratai.
Šmugliuj nėra išrinktųjų.
Nė buržujais pavergtųjų.
Varo šmuglių monarchistai (2)
Ir uoliausi komunistai.
Šmugliaus mugė yr' visur:
Ir Lietuvoj ir svetur,
Varo ją svieto galybės (2)
Ir mažiučiukės valstybės.
Šmuglius tikrai terptautinis,
Jame darbas sutartinis
Varo šmuglių Vakaruos' (2)
Ir Tolymuose Rytuos'
Šmuglių Lenins kaip pažino
Tuoj teisias jam sugrąžino.
Varo šmuglių komunistai (2)
Ir pikčiausieji čekistai.
Kapsuks "rašo manifestą",
Kurį išplėskim po miestą.
Varo šmuglių proletarai (2)
Ir storakakliai agrarai.
Visus "izmus" šalin mestkim,
Šmugelizmą įsiveskim.
Tąsyk svietas mus pažins (2)
Ir de jure pripažins. **(L-vė.)**

JO EKSC. VYSKUPAS PRANČIŠKUS KAREVIČIUS.

Buvo senovėje keistas išminčius, kuris vidudieniu išėjęs į gatvę su žiburiu atrodė kaž ko ieškąs. Žmonėms nustebusiems paklausus, jis atsakė: "Žmogaus ieškau."

Didelio miesto vidudieny daug žmonių eina į visas puses, bet tikro, šviesaus, doro, tobulo visiškai žmogaus tikrai su žiburiu ieškot prisieina.

Ir visur taip. Bet pas mus ypatingai, pas lietuvius. Tamsoje ir nelaisvėje budami, mes negalėjome įgyti mokslo ir iš to didumo musų nelaimių iki šiai dienai tebesitęsia. Užtat ypatingai privalome branginti tuos vardus, kurie nors neskaitlingi, bet didvyriškus darbus dirba.

Tarp tų neskaitlingųjų ir brangiųjų musų žmonių pirmoje vietoje šiandieną stovi Jo Ekscel. Vyskupas Pranciškus Karevičius.

Jo vardą mes visi girdėjome, bet užtektinai branginti, kaip paprastai nemokame. Kitos tautos, pavyzdžiui lenkai, ir negabius ir nedorus savo vadus iškelia į tokias padanges, kad ir svetimieji žiuri į juos kaip į saulę. Toks apkainayimas, kartais net perdidelis, savo vadų, atneša garbę ir naudą lietuvių tautai. Mums, neturint skaitlingos didvyrių minios, laikas bent žinoti, kas yra visų mums girdėtas Vyskupas Karevičius.

Rusijoje jis per 20 metų kunigavo. Buvo klebonu Petrapilyje, buvo Kazanyje, buvo profesoriu Petrapilio kunigų Seminarijoje. Tai buvo laikai, kuomet diduma liet. gėdijosi savo vardo, kalbėdami lenkiškai. Tai buvo laikas, kuomet rusų valdžia persekiojo lietuvišką knygą ir mokyklą. Tai buvo laikas, kuomet lenkai pasinaudodami katalikybe lenkino lietuvius bažnyčiose.

Tamsią naktį gyvenome tuomet ir kun. Karevičius buvo skaisti žvaigždė toje naktyje. Savo parapijoje jis buvo lietuvių apaštalu. Per daugelį metų, klebonaudamas ir profesoriaudamas, daugybę kitokių darbų turėdamas — pirmas pradėjo ir niekuomet neapleido sakyti Petrapilyje lietuviškus pamokslus. Įsteigė pirmąją Petrapilyje lietuvių mokyklą. Seminarijoje klierikų lietuvių buvo trečdalis. Jo širdies meilė prie Tėvynės daugybei jaunųjų klierikų įkvėpta tapo. Prasidėjo spaudos atgimimas. Kunigas Karevičius buvo pirmųjų veikėjų tarpe. Ir žodžiu ir raštu, ir pinigais rėmė lietuviškąjį darbą. Ir taip meiliai, taip tyliai didelius darbus dirbo, jog apie juos tik artimieji težinojo.

Šventasis Tėvas pagaliaus paskyrė jį Žemaičių Vyskupu Kaune.

Parapijonai nupirko jam išleistuvėms už 20 metų sunkaus darbo brangų ir gražų Vyskupišką žiedą.

Lietuviai džiaugėsi begalo, lenkai pyko ir šmeižė.

Ganytojaudamas Lietuvoje, neturėdamas ilgą laiką pagelbininko, kas metą aplankydavo šimtus parapijų ir atrasdavo laiko kitiems darbams. Kur tik naudingas sumanymas ar senas darbas — ten Vyskupo Karevičiaus buvo dvasia ir kunas.

Šv. Kazimiero Dr-ja, du milijonu knygų išleidusi, "Saulė" — leilžiant Lietuvoje mokslo šviesą, "Rytas" Vilniuje, Dailės Draugija, Mokslo Draugija, Ateitininkai ir Pavasarininkai, seni ir jauni, mokyti ir nemokyti Tėvynės mylėtojai jame rasdavo užtarėją ir vadą. Budamas lietuvių jis yra Katalikų visų Vyskupu. Nors apaštališka širdimi visas savo vėles pamylėjo, tečiau lenkai užtai, kad jis lietuvis persekioja jį iki šiai dienai.

Be kitų visokių atsitikimų paminėtinas gal vienas. Vizitacijos laike, kažkoks dvarponis — grafelis, pasikvietė Vyskupą ant pietų. Norėdamas, matyt, parodyti lenkišką vaišingumą pasakė per pietus viešai išniekinančią Vyskupą prakalbą.....

Atėjo karas į Lietuvą ir atrado jį ligonį besigydantį Kryme. Sugrįžti į savo Vyskupiją nebegalėjo per durtuvų sieną. Pasilikęs Rusijoje metus lėjosi prie gelbėjimo ištremtųjų iš Lietuvos lietuvių. Pagaliaus per Švediją pasisekė sugrįžti į Tėvynę ir vėl kimba prie lietuvių gelbėjimo Lietuvoje. Jo rupesčiu išgauta iš Popiežiaus Lietuvių Diena visame pasaulyje. Jis vėl stoja apgynėju Lietuvos nuo vokiečių priespaudos.

Pagaliaus vokiečiams griumant susitvėrė Liet. pirmoji Valdžia. Pirmieji jau žingsniai parodė, kad nepergalimos kliutys pastoja kelią. Pinigų nebuvo nė skatiko. Visa Lietuvos laisvė del to galėjo pražuti. Vyskupas Karevičius, pats neturėdamas kuom žiemą pečiui kuro nusipirkti, iš kažkur paslaptingai gavo apie 50 tukst. ir davė valdžiai. Lietuvos laisvė pirmą kartą Vyskupo Karevičiaus tapo išgelbėta.

O paskui... nesuskaitomi darbai! Nėra čia vietos užtektinai.

Bet Lietuvoje, kiekvienas katalikas ir socialistas žino, kad Lietuvos atgimime jis yra Angelas Sargas.

Visuomet meilus, visuomet ramus, tylus, darbštus, paskutinį savo skatiką atiduoda Lietuvos labui.

Visos Lietuvos Katalikų organizacijos atgimsta jam vadovaujant.

Visi nauji sumanymai švietimo dirvoje be jo niekuomet neapseina. Ir žiedais tų darbų buvo Katalikų Kongresas pereitais metais, kuomet 600 atstovų iš Lietuvos parodė ir užsieniui, kad Lietuva gyva, Katalikiška ir sparčiai augantį šalis.

Ši pavasarį Vyskupo Karevičiaus sumanytas tapo naujas begalinės svarbos Lietuvos gyvenime darbas. Nutarta steigti Lietuvos Katalikų Universitą. Neturėdamas, kaip sakiau, malkų žiemą pečiui nusipirkti, negaudamas iš valdžios algos daugiau kaip 20 dol. į metus, jis aukoja pirmasis tam Lietuvos išganingam darbui savo vyskupišką žiedą. Tą žiedą, kurį parapijonai jam aukojo 20 metų darbo paminėjimui.

20 metų darbo atmintį, didžiausį savo turtą davė musų didvyris Lietuvos Katalikų Universitui.

Amerikos lietuviai! Aukokime ir mes tam universitui! Pagerbkime savo aukonnis tą garbingą, pražilusį senelį! Pastatykime jam paminklą! Nuo savo vado neatsilikdami, visi kaip vienas, dėkime. — Tesusirenka $100,000.00. Lietuvoje, musų Tėvynėje, tuomet tiktai "ir šviesa ir tiesa", lydės lietuvių žingsnius.

B. Žemaitis.

P. S. Apie tą Vyskupo Karevičiaus brangųjį žiedą vėliaus parašysiu daugiau. Tas istoriškas žiedas šiandieną atsidurė Amerikoje.

Ar gi leisime mes jį žydams parduoti?

Br. Žem.

VISUOMENĖS DOMEI.

Pažaislio Vienuolyno nelaimė.

Gautas Lietuvos dienraštis "Laisvė" iš gruodžio 25 d. praneša trumpai šią liudną žinią:

"Naktį 21—22 gruodžio Seserų Kazimieriečių Vienuolyne sudegė drabužių sandėlis. Seserys, nedaug jų ligšiol turėjusios, dabar tiesiog neturi kuo į bažnyčią einant apsireng ti. Nuostolių virš 100,000 auksinų. Reikalinga skubi visuomenės pagelba."

Amerikos lietuvių visuomenė kuri jau spėjo įvertinti Seserų Kazimieriečių darbus švietimo ir auklėjimo srity, beabėjo, gyvai atjaus nelaimę Seserų Kazimieriečių Pažaislyje Lietuvoje ir savo duosnia auka skubės joms pagelbon.

Aukas prašome siųsti per "Tautos Fondą", 222 So. Ninth Street Brooklyn, N. Y. čekius ar money orderius rašant kasininko J. B. Šaliuno vardu, pažymint Seserų Kazimieriečių Pažaislyje, Pašto dėžutė No. 44. Kaunę.

Taipat aukos bus priimamos su giliausia padėka Seserų Kazimieriečių **Chicagoj 2601 W. Marquette Rd., Sisters of St. Casimir.**

Girdėjome, kad grįžtąs Lietuvon St. Seimo atstovas pasižadėjo nuvežti Seserų rengia mąsias dovanas padegėlėms Seserims Pažaislin.

ŠYVINIS.

KRAUJUOTU KELIU.

(Tąsa)

(Iš karo dienyno)

Šnibžda dvasios, aš savyje jaučiu jas ir rodos kalbu su juomis, kartu buna ir man linksma ir malonu. Aš stoviu sargyboje nebe svetimiems, bet sargyboje savosios tautinės vėliavos, kurią tik pakėlėme.

7. Pirmoji naktis apkasuose.

4 d. balandžio m. 1919 m. naktis apkasuose. Pirma naktis kovoje už tėvynę. Pirmoji ji kovos lauke. Pirmieji žygiai už tėvynės laisvę, jos nepriklausomybę. Guliu apkase palei kulkosvydį ir žiuriu į priešų pusę, ten kur jaučiu ji, nuo kur matau mirties šmėklą, blizgančius plieno durtuvus.

Žvaigždutės spindi ten aukštai danguje ir žiuri į žemę—į tą ašarų pakalnę, kur nerimsta pasaulis, nepasitenkina vienas antru, maža jiems vietos ir žudo vienas kitą, lieja kraują. O už ką? Kokiems tikslams?

Šlapias nuo kojų iki galvos; ankstybo pavasario maudynė baloje einant antpuolin nemaloni. Pasitiko priešas vandenyje, norėjo mus einant per jį sulaikyti, bet ne!

Nenusigando savanoris ir perėjo per šaltą vandenį, išsimaudė ir dreba dabar nakties šalčio kankinamas, bet jis nemurma. Tyli ir kenčia! jo lupos kalba, "viskas tai iškentėta už tėvynę, jos laisvę ir garbę". Rubai sušalę iki kaulo lužta gulant prie žemės, visas kunas šalčio lyg adatomis varstomas.

Oi tėvynė, tėvynė kaip brangiai perkama tavo laisvė ir nepriklausomybė. Štai savanoris pirmoji auka ant laisvės aukuro, tai jis tavo tikrasis sunus. Jis pirmutinis išgirdo tavo balsą ir stojo ginti tavęs kuomet kiti šiltuose namučiuose tą valandą saldžiai miega ir sapnuoja iki šočiai pavalgę, o tu savanori drebi nuo šalčio, matai mirties šmėklą, jauti alkį, o juk tave niekas prie šito neprivertė, tu pats save aukojai ant šito aukuro. Pats save. Auka už tėvynę! Ar ateitis tavo įvertins, ar supras tave, tavo idėją. Štai pasakys tau danguje spindinčios žvaigždutės.

Žiuriu į aukštybę, kur šviečia milijonai žvaigždučių, mirga, žiuri gailiai į tuos apkasus, jų gyventojus ir lyg klausia: ko sėdite tuose šlapiuose ir šaltuose apkasuose jaunuoliai ir ko jusų liudni veidai žiuri į toli, ką jie mato, ką jaučia ir kas jus čia atvedė? Ar mažai jums to plataus pasaulio, ar negaila jaunos galvos, ar negaila palikti senos matutės, žilo tėvelio, mažų broliukų, sesučių; mylimos skaistveidės mergelės ir ko jus laukiate čionais?

Norėčiau tau žvaigždute į viską atsakyti, pasiskųsti ant savo likimo ir tikiuosi tu mus suprastumei ir nesistebėtumei ko mes čia laukiame. Užtektų mums pasaulyje vietos, daugiau jos nenorėtume, bet užpuolus priešams ir norint vėl atimti tą mums skiriamą pasaulį mes stojome gintis, iššaukti į tą nežmonišką kovą, kurios mes nenorėjome, bet ją tęsti priversti esame.

Žiuri mažutė šviesi žvaigždutė ir gailiai stebisi. Ji man primena ką tai pažįstamo malonaus. Sukelia manyje atminimą ir primena man milimos mergelės spindinčias nekaltas melsvąsias akeles, kurias matydavau šiuokiuose vakarėliuose ir gerėdavaus jomis.

Ar ji mini šiandien mane, ar turi mintyje, ar laukia manęs gryštančio iš to kruvinojo žygio, o gal nebesitiki manęs, pamylėjo kitą, gėrisi šventąja ramybe pas mamytę ant šiltesies krosnelės, gal ji pardavė jam savo širdį, atsižadėjo manęs, kovotojo del visų laisvės ir tėvynės nepriklausomybės?

Pasakyk spindinčioji žvaigždute, tu ją matai iš aukštybių ir supranti jos mintis, permatai jos jauną širdį. Pasakyk žvaigždutė? Žvaigždutė tyli, tik spindi gailiai ir meiliai į mane ir kitus karo draugus šypsodamos, viliodama mus.

Aplink tamsu, šalta! Kovotojo nakvynė karo lauke. Drėgnoji, šaltoji žemelę tau patalą pakloja, šautuvas pagalvę atstoja, o atviras dangus su milijonais žvaigždučių tave užkloja ir kas toksai turtingas pasaulyje kur turėtų tokią turtingą pinigais neperkamą, pasaulio turtu nejkainojamą paklodą? Niekas tokios neturi, tik tu kovotojas, gynėjas visų, tu toksai turtingas, tu jauti tą Dievo užklodę, kiti šiltai kambariuose miegodami nemoka jos suprasti, įkainoti, tik tu kareivi tai supranti ir atjauti tą.

Pirmyn! Atakon! pasigirdo vadų kamanda ir nutrukusi sapne svajonė vėl virsta į kruviną puotą, vėl žengi kruvinuoju taku, vėl tavo krutinėje skamba, "pirmyn! lietuvi, tavęs laukia prispausti, tavo pagelba reikalinga, tavęs šaukiasi tenai... tavo broliai, tu jiems pagelbon."

Ir kareivis išgirdęs tą balsą žengia pirmyn, neatsižvelgdamas nei į vargą, nei į šaltį, alkį ir kraują—gyvybės auka. Jis žengia drąsiai kruvinuoju taku, o lupos kartoja "Pirmyn! tenai manęs laukia".

8. Gegužio naktis apkasuose.

Šiltoji pavasario naktelė. Tyla nei vėjelio. Nešlama medelių lapeliai, nejuda nei po kojų žolelės. Tyla!

Gulime apkasuose prieš priešus ir jaučiame ji, jo grobingus tikslus. Danguje žvaigždutės mirga ir šviečia kaip ir pirmąjį kartą drebant šaltoje naktyje. Viena žvaigždutė savo spindulėliu tiesiog berusi į veidą lyg erzindama meilužė šypsojosi ir didino manyje meilės kančią — ilgėsį ir nedavė užmiršti ir surembėti dvasiai ir likti kurčiam lyg tiems tyliems apkasams, juoduojantiems nakties tamsoje ir laukiantiems kolei juos kas prakalbins, kanuolių balsas, kulkosvaidžių ir šautuvų terškėjimas, kolei jų tylą kas suardys ir privers juose šokti pragaro šokį.

Žvaigždutė man kalbėjo apie mano milimąją mergelę, ką ji sapnuoja šią valandelę, ką jaučia ir mano. Ji man priminė tuos žodžius išreikštus meilės jausmų, kada ramiais gegužio vakarėliais sodelyje pildavosi iš jaunų krutinių, kada niekas to švento ramumo netrukdė, kada ėjo iš krutinės prižadėjimai karštai mylėti ir neužmiršti, o liudininkėms to viso buvo tos pačios žvaigždutės kurios dabar taip pat spindi ir kalba tuos pačius žodžius, girdėtus anais vakarais ir kartoja, "neužmiršk" "myleik"...

(Bus daugiaus)

SĖJIKAS.

NEDARBO KONFERENCIJOS PASEKMĖS.

S. Valstijų Komercijos sekretorius Hoover, kurs perniai nedarbo konferencijoje Washingtone pirmininkavo, andai paskelbė raportą apie tai, kokius vaisius duoda buvusioji konferencija.

Nuo konferencijos praėjo suvirš du mėnesiu ir tuomi laiku bedarbių skaitlius žymiai sumažėjo, sakoma rapor-te.

Komercijos pasekmės yra tokios:

Viešoji opinija nedarbo klausimu taip karštai persiėmė, ko iki šiolei nebuta Suv. Valstijų istorijoje.

Suorganizuoti komitetai.

Miestuose ir provincijose suorganizuoti nedarbo klausimui komitetai. Komitetų pareiga užbėgti galimam kriziui.

Įsteigtas abelnas valstybės biuras. Jo tikslas duoti reikalingų informacijų apie nedarbą komitetams. Taipat teikti jiems pagelbos per to biuro apskričių reprezentantus, kuomet reikalinga gerinti padėti.

Pramonė sutinka ir priima ant savęs dalį nedarbo. Taigi, daliai bedarbių rupinasi duoti darbo.

Valstijos ir miestai pradėjo pardavinėti bonus, kad surinkus reikalingus fondus viešiems darbams.

Kongresas veikia.

Patsai kongresas davė pradžią dideliems ir svarbiems viešiems darbams.

Kongresui induotas bilius paskirti nemažai pinigų įsteigti federalį darbo biurą.

Be to, kongresui induoti ir kiti keli biliai, kuriais paremiami nedarbo konferencijos sumanymai ir patarimai.

Visuomenėje pakilo noras nokslo priemonėmis ištirti nedarbo klausimą.

Taigi prie tų tyrinėjimų šiandie jau rimtai rengiamasi.

Miestų veikimas.

Iš 327 Suv. Valstijų miestų, kurie skaito viršaus 20,000 gyventojų, 209 jau suorganizavo nedarbo klausimui komitetus. Tie komitetai veikia nedarbo konferencijos nurodymais.

Kituose miestuose veikia seniau gyvavę tais pačiais tikslais sutverti komitetai.

Valstijų ir miestų agentūros taipat patrauktos bendran darban kovai su nedarbu.

To bendro veikimo pasekmės pasirodys šio mėnesio pabaigoje arba ateinantį mėnesį, ty. vasarį.

Atgija pramonė.

Dirbtuvių valymo ir patvarkymo kompanija, kurią nurodė nedarbo konferencija, varoma pirmyn.

Kad sumažinti nedarbą, daugel vietose dirbtuvės arba atnaujinamos arba didinamos.

Daugel vietose atgija pramonė. Ir vis tai tos konferencijos nurodymais.

Sekretorius Hoover tvirtina, kad jei nebutų įvykus nedarbo konferencija, tai šiandie apie du milionu bedarbių butų daugiau Suv. Valstijose.

Tiek sekretorius su raportu.

Reikia pripažinti, kad nedarbo konferencija žymiai sumažino nedarbą.

Bet keletas milionų žmonių visgi neturi darbo. Ir vargiai veikiai gaus. Nes laikraščiai jau antri metai rašo apie einančius geruosius laikus. Bet tie laikai vis dar nepasirodo. Turbut, jie dar gana tolokai.

Grudas.

DAUG KASYKLŲ UŽDAROMA.

Illinois valstijoje uždaroma visa eilė anglių kasyklų. Tukstančiai darbininkų netenka darbo.

Žiemos laiku, rodos, kasyklose turėtų but daug darbo. Nes visur anglys reikalingos kurui. Tečiau taip nėra.

Kasyklų kompanijos teisinasi, kad jos neturi užsakymų anglims. Tai ką turi daryti.

Arti Springieldo uždaryta viena Rivertono kasykla. 400 darbininkų teisiaujasi darbo kitur.

Ta kasykla ypatinga tuomi, kad per praėjusius penkiolika metų joje kasdien, išėmus šventadienius buvo dirbama. Kitas kasyklas paliezdavo krizis. Jos buvo uždaromos ir vėl atidaromos. Bet toje vienoje kasykloje visais laikais buvo darbo.

Pranešta, kad visa eilė kasyklų uždaryta vietovėse Mount Olive, Staunton ir Gillespie.

VARGAS PITTSBURGHO KASYKLOSE.

Pittsurgho, Pa., apylinkių minkštųjų anglių kasyklų darbininkų unijų prezidentas Gibbons praneša, kad darbininkų tarpe siaučia didelis vargas.

Iš 45,000 anglekasių vos 28,000 turi darbo po kelias dienas savaitėje. Visi kiti nuo perniai nedirba ir neturi užtaikymo kaip sau, taip savo šeimynoms.

NEDARBAS SPAUDŽIA DARBININKUS.

CAMBRIDGE, Mass. — Nors darbai šiek tiek pagėrėjo, bet ne visur. Negana to, nežmoniškai nukapojo algas. Štai American Rubber Co. ligšiol dirbo gerai ir apmokėdavo nuo dalių merginoms į savaitę nuo $25.00 iki $30.00; o dabar dirba ilgesnias valandas gaudamos tik nuo $14.00 iki $16.00 savaitėje.

Tai-gi darbininkams nieko kito nelieka daryti, kaip tik organizuotis, spiestis į darbininkiškas organizacijas ir unijas. Lietuviai darbininkai privalo dėtis prie Lietuvių Darbininkų Sąjungos. *V. S. J.*

OAKLAND, Cal. — Čionai yra apie 7,500 bedarbių. Kaipo pradžiai bedarbės prašalinimui, miesto valdžia davė dvi dešimts penkioms vyrams darbo prie gatvių mėnesiui laiko mokėdama tik po $3.00 į dieną.

ANGLYS BRANGIAI ATSIEINA.

Nesenai iš Harrisburgo, Pa., paskelbta žinia, kad Pennsylvanijos minkštųjų anglių kasyklose per pereitus penkeris metus žuvo 3,889 darbininkai.

Tiek darbininkų gyvasčių suėda tik vienos minkštųjų anglių kasyklos.

Pennsylvanijos valstija turi nuosavą darbo departamentą. Tas departamentas liudija, kad visos valstijos kasyklos kas miela savaitė pragaišina po 15 darbininkų gyvasčių.

Reikia atminti tą faktą, kad retai kuriose kasyklose apskritus metus dirbama. Daugiausia dirbama dvi trečdali metų. Tad jei darbininkams butų lemta dirbti apskritus metus, aukų skaitlius žymiai pasidaugintų.

Kaip tai brangiai atsieina anglys, kuriomis mes šildome savo butus. Jos darbininkų prakaitu ir krauju aplietos, nekalbant apie gaišinimą sveikatą.

Kas ilgus metus kasyklose dirbdamas išlieka gyvas, tas yra be sveikatos. Sulaukęs senatvės anglekasis turi vilkti kuno kentėjimus, jei jam Dievo yra skirta dar ilgiau gyventi.

Tečiau butų galima darbininkams kasyklose apsaugoti jei jau ne sveikatą, tai nors gyvastį. Tas priguli nuo kasyklų bendrovių ir nuo pačios valdžios, jei darbininko gyvastis nors kiek butų brangināma.

Bet šiandie taip nėra. Žuvo vienas, jo vietoje yra keletas. Todel į tuos žuvimus neatkreipiama domė.

Tik valdžia ir pati visuomenė pakelia trukšmą, kuomet del bendrovių ar inspektorių apsileidimo pasitaiko kasyklose koks didelis kataklizmas, kurs prarįja antkart šimtus darbininkų gyvasčių.

Tečiau, kaip paprastai, tas trukšmas buna tik laikinas. Greitai ir tas pamirštama. Nes čia visur "business" kunkuliuoja. Žmonės neturi laiko rimčiau pagalvoti apie įvykusias nelaimes.

Visose darbo šakose, visose darbavietėse daromi įvairus pagerinimai. Visur didiažusia domė atkreipiama į darbininkų apsaugą. Tik vienose kasyklose pagerinimai atliekami želvės žingsniu.

Kasyklų bendrovės iš darbininkų darbo susikrauna milionus ir miliardus. Ir nors menkos dalies tų turtų nenori pašvęsti darbo sąlygų pagerinimui, darbininkų gyvasčių apsaugai.

Kad taip, tai patys darbininkai turi darbuotis tais klausimais. *Dulkė.*

SUMAŽINO ATLYGINIMĄ.

Crane Co. pranešė darbininkams sausio 6 d., kad sumažina mokesnį 8c. į valandą kiekvienam darbininkui. Tas sumažinimas įėjo galėn pirmadieny, sausio 9 d., 1922 m.

Kompanija, paaiškino darbininkams, kad negalinti brangiai parduoti savo prekių, delto priversta sumažinti darbininkams mokesnį. Reikėsią parduoti už pigiau. A.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ"

IŠ SKERDYKLŲ STREIKO

SIOUX CITY, Ia. — Skerdyklų darbininkai išėjo streikan gyvybę apsaugodami. Jau pasidarė taip, kad iš algos buvo sunku pragyventi.

Už stubos nuomą, šviesą, kurą ir tt. pareidavo į $40.00 mėn., o maistui likdavo apie $24.00. Dar prie to reikia pridėti drabužiai ir netikėti reikalai. Tada maistui dar mažiau liko. Šeimynoms reikėjo badmiriauti. Tai sunki kančia.

Kitos išeities ir nebuvo, kaip išeiti streikan gruodžio 5 d., 1921 m.

Nepritarimas.

Iš karto, streiko pradžioje, miesto valdžia neprielankiai atsinešė į streikuojančius darbininkus. Policija pasirodė žiauri. Bet kuomet miesto vyriausias viršininkas W. M. Short geriau įsižiurėjo į darbininkų padėtį, jų reikalus, tai policijos žiaurumas sumažėjo, tas palengvino darbininkams kovoje su darbdaviais, kapitalistais.

Bet apskričio šerifas Jones apsunkina darbininkams. Jis įvairiais budais kelia neramumus. Stengiasi dirbtuvėms privežti streiklaužių. Kartą iš kažin kur sugriebęs ir buvo beatvežąs streiklaužių. Darbininkai pasitiko jį už pusės mailės iš miesto ir sulaikė. Tada mėgino iš kito šono įvažiuoti miestan. Tada susikirto su darbininkais ir mėtėsi ak menimis, plytomis ir tt. Negalėdamas darbininkų įveikti labai įpyko ant jų.

Susirėmimas.

Santykiai darbininkų su šerifu, jo "deputies" vis aršyn ėjo. Pradėjo darbininkų kišenius krėsti. Priėjo prie to, kad susišaudė. Šerifo Jones sunus tapo nukautas. Pats šerifas tada pasivijo vieną sirijoną ir nušovė. Amerikoniški laikraščiai kaltino tą sirijoną nušovime šerifo sunaus. Streikieriai tikrina, kad nieko nerasta pas sirijoną ir jis tame nieko nekaltas. Gaila, kad žuvusio streikieriaus vardą pamiršau.

Šerifo Jones sunaus laidotuvės įvyko gruodžio 21 d.

Streikieriaus laidotuvės buvo gruodžio 27 d. Dar tokių laidotuvių šiame mieste nebuvo. Dalyvavo nuo 2 iki 3 tukstančių žmonių. Dalyvavo ir miesto viršininkai, — net prakalbas sakė ir nupeikė abi pusi už muštynes, bet nabašnikui išreiškė užuojautos. Sakė, mirė del žmonių buvio pagerinimo.

Kiek ir apsileido.

Orui atšalus, streikieriai pradėjo apsileisti. Jau kaikurie nenori eiti prie dirbtuvių atkalbinėti streiklaužius nuo darbo. Bet vis atsiranda uolesnių streikininkų, kurie nenuilstančiai dirba.

Laikas nuo laiko išgirsti streiklaužių apmušimą, jų namų langų daužimą ir tt. Vietos laikraščiai retai kada šias žinias talpina.

Unijos vietinis skyrius išsiuntinėjo atsišaukimą prašanti paramos aukomis.

Butų geriau jei atsišauktų į darbininkus ir sulaikytų juos nuo ėjimo darban, streiklaužiauti, kad streiką laimėtume. Piniginės aukos tai antraeilis dalykas.

Vietinis kunigas klebonas Kolvekas pritaria streikuojantiems darbininkams. Jis duoda svetainę streikieriams dykai naudotis.

Prakalbos.

Kalėdų dienoj, 2 val. po pietų įvyko prakalbos parapijos svetainėj. Kalbėjo Juzevičius iš South Omaha. Jis ne tiek apie darbininkų reikalus kalbėjo, kiek apie Lietuvos valstybę, primesdamas katalikams biaurių pramanytų dalykų, maišydamas viską, net protesta išnešti prieš Lietuvos valstybę. Mes darbininkai tikslo neatsieksime su tokiomis erzinančiomis, šmeižtų kalbomis. Ir darbininkai parodė savo susipratimą neparodydami pritarimo tokiai kalbai.

Juozas Rašimas,
2507 Carr Road,
Sioux City, Ia.

E. ST LOUIS, Ill. — Plumberių streikas, kurs tęsėsi per metus laiko, dabar tapo pasekmingai užbaigtas.

MILWAUKEE, WIS. —Kai kurie darbdaviai pasinaudodami bedarbe, darbininkams siulo tik $1.50 už 10 valandų darbo. Unijos gauna tokius darbininkų nusiskundimus.

SOCIALIO KLAUSIMO KATEKIZMAS.

Kl. 1. Ką tai reiškia socialis klausimas?

At. Klausimas reiškia problemą arba painiavą, kuri reikalinga išrišimo. Socialis klausimas yra tos rųšies painiava, kuri paliečia draugiją — visuomenę arba socialę žmonių grupę. Socialis klausimas reiškia kai-kuriuos blogumus ir skriaudas paliečiančias darbo žmonių klasę, klausimas šaukias ją paliuosuoti iš vargo arba pagerinti jų buvį. Kaikurios iš tų skriaudų yra: mažas užmokestis, ilgos darbo valandos. bedarbė, pramoninė autokratija, prasti butai ir stoka maisto — provizijos ateičiai.

Kl. 2. Ar daug daug yra socialių klausimų?

At. Taip. By tik svarbi kliutis, skriauda ar problema, kuri paliečia šeimyną, žmonių luomą ar visuomenę ir laukia jų padėties pagerinimo, tikrai gali vadintis socialiu klausimu.

Tokiu budu klausimas ukių, nuomos, gyventojų veržimosi nuo ukių į miestus, perbrangios išdirbėjų kainos už maisto produktus, taksai, divorsai — vedusių persiskyrimas, skurdas, pašaukimo auklėjimas, visi yra socialiai klausimai.

Kl. 3. Tai kodel mes kalbame apie "tą" socialį klausimą?

At. Delto, kad darbo žmonių skurdas yra labiaus ir skaudžiaus jaučiamas ir diskusuojamas, negu kiti socialiai klausimai. Darbo žmonių klausimas paliečia labiausiai vyrus ir moteris ir reikalauja atmainos, negu kuris kitas socialis klausimas. Tokiu budu ir yra teisingai vadinamas socialis klausimas.

Kl. 4. Ar socialis klausimas negyvavo seniaisiais laikais?

At. Visuose amžiuose darbininkai turėjo rimtų klausimų. Nuolatinis darbininkų skurdas ir nepasitenkinimai privertė sudaryti socialį klausimą. Net viduriniuose amžiuose, kuomet ekonominiai santykiai buvo krikščionijos įtekmėje ir kuomet buvo daugel skundų iš rankpelnių, amatninkų pusės prieš taip vadinamą "gild" sistemą ir kaimiečių prieš žemės sutvarkymą. Šimtą metų atgal Britanijos žmonės kentė skurdą ir kėlė protestus kas šiandien atrodo beveik netikėtina.

Kl. 5. Kodel socialis klausimas yra svarbus musų laikais?

At. Dalinai delto, kad darbo žmonių skriaudos yra labai didelės, dalinai delto, kad darbininkai yra užtektinai stiprus, prasilavinę ir susiorganizavę, verčia atkreipti visuomenės domę į jų reikalus ir dalinai teikiamoji darbininkams pagelba kenkia socialiai tvarkai ir socialiai gerovei.

Kl. 6. Ar mes galime išrišti socialį klausimą?

At. Galima jį išrišti ligi tokio laipsnio, kad prašalinus didžiuosius blogumus kuriais socialis klausimas remiasi, protingai ir pastoviai gerinant darbo ir gyvenimo sąlygas. To reikalingas musų dienų progresas. Toliaus to, vargu begalime eiti. Tariant žodžiais popiežiaus Leono XIII: "kentėti ir išturėti, yra tai žmonijos likimas." Mes negalime įkurti rojų žemėje, nepaisant kokias socialės reformas vykdintume, bet mes galime padaryti gyvenimą patogesnį ir darbą mums labiau žmoniškesnį. (T. b.)

Tėmykite!

KNYGOS IŠ LIETUVOS

LIAUDIES TEATRAS — NERVAI — 3-jų veiksmų komedija. Dalyvauja 8 asmenys. 84 pusl., didelis foratas. Vertė J. S. Kaina ..... 40c.

GYVENIMO AKORDAI. — Parašė Vaidiliutė. Puslapių 163. Gražus pasiskaitymai. Graži išvaizda. .... 50c.

BOTANIKOS VADOVELIS. — Vertė Vilkaitis. Joje aprašyti visoki augalai. Paduota 136 paveikslėliai. Puslapių 63. Labai naudinga knyga ..... 50c.

GERŲ IR BLOGŲ RAŠTŲ SKAITYMAS. — Parašė Dr. A. Maliauskis. 82 puslap. Ji nurodo kaip pasekmingai naudotis spauda ..... 15c.

DIDŽIOJO KARO UŽRAŠAI. — Parašė Pr. Žadeikis. I dalis 164 pusl. su keliais paveikslais. Joje aprašyti įvairus atsitikimai karo laiku Lietuvoje nuo 1914 m. iki 1916 m. Kaina ..... 60c.

VEIDRODELIS. — Esmaitis. Jame telpa priešinių rinkinelis paišybos pradžiai. Kas nori išmokti piešti įvairius daiktus, tejsigiją šią knygą kaina .... 70c.

DRAUGAS PUBLISHING COMPANY,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Nepaprastumas!
Gražumas!
Malonumas!

LIETUVOS ALBUMAS!

ALBUME yra 436 puslapiai.
ALBUME telpa 285 paveikslai žymiausių tautos darbuotojų.
ALBUME surinkta 155 biografijos
ALBUMAS visais žvilgsniais yra puikus leidinys.

Užsisakykite sau, arba išrašykite kaipo Kalėdų dovaną savo draugams ar giminėms. Kaina $5.00.

Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING COMPANY
2334 So. Oakley Avenue Chicago, Illinois.

Ceno Mylėtojų DOMEI.

Ką tik išėjo iš spaudos trijų veiksmų drama "UŽ TĖVYNĘ MALONU KENTĖTI"
Kaina 10 centų.

Tai šių dienų veikalas. Jį skaitant nevienam ašaros per skruostus ritasi. Šiame veikale parodo lietuvių ir lietuvaičių pasišventimą, ir lenkų žiaurumą.

"AR ESI ČIA MANO JEŽAU"?
Drama. Kaina 10 centų.

Užsakymus duokite:
DRAUGAS PUBLISHING COMPANY,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

BLAIVYBĖS DIRVA.

NAUJI METAI — SENAS DARBAS.

Pradedame jau 1922 metus. 1921 jau prabėgo. Mes blaivininkai į tuos prabėgusius metus pažvelgę, su nemalonumu turime prisipažinti, kad labai mažai per juos blaivybės labui tenuveikėm. Nustojom "T. R." savo atskiro organo. Ištuštinom savo iždą. Kodel pirma, ir sunkesniais karo laikais, pajėgėm "T. R." išleisti, o dabar po karui, ir popierai atpigus, jau negalime pajėgti? Kodel taip yra? Darydami praeitų metų sąskaitą atsakysime sau į tą klausimą.

Jei seniau galėjom tą padaryti, kodel dabar, o ypač šiais metais to negalime? Galėsime, jei tik norėsime. Delto-gi darydami naujiems metams rezoliucijas įterpkime rezoliuciją uoliaus darbuotis blaivybės dirvoje. Reikia mums noro ir truputį pasišventimo, o viską galėsime atsiekti. Kuopos labiau subruskite, siųskite savo duokles į centrą, pagelbėkite greičiau iš skolų išlysti ir vėl "T. R." atgaivinti. Tai mano jums Naujiems Metams linkėjimai. Dirbkime tą seną priprastą darbą.

K. P. J.

PLATINKIME BLAIVYBĘ VAIKŲ TARPE.

Lietuviai kaip Lietuvoje, taip ir Amerikoje reikalauja greitos pagelbos bei vaistų, kurie galėtų greičiau juos pagydyti nuo sunkios, biaurios girtybės ligos. Randasi keletas tikrų tėvynainių, kurie supranta tą reikalą, kelia blaivybę, gelbsti žmones iš alkoholizmo nasrų. Nėra tai lengvas darbas. Nėra irgi trumpas darbas. Skleisti blaivybę, sėti jos sėklą ir sulaukti gerų vaisių, yra tai sunkus ir ilgas darbas. Iš didelių, su senais įpročiais girtuoklių, mažos pasekmės. Iš jaunuolių jau kitokios. Lyginai kaip blogą dirvą kuri pilna visokių sverių, usnių, varpučio, sunku padaryt gera. Bet gerą dirvą, arba lengvai įdirbamą, kur kas lengviau užlaikyt nuo sugedimo. Ji reikalauja tik nuolataus paprasto darbo. Taip yra su blaivybe ir girtybe.

Iki šiol musų tarpe randasi nemaža žmonių, kurie alkoholizmo ligos, tos apleistos dirvos, visiškai nenori pažinti, ir nemato jokio reikalo nuo jos gydytis. Apgailėtinas apsireiškimas. Bepig butų jei atskiri suaugę, subrendę žmonės tik sirgtų tąja liga. Bet to negana. Didieji užkrečia jaunąją kartą — vaikus. O vaikai, — jaunuoji kartą, tai tautos viltis. Todel, mums begalo svarbu, patraukti visus jaunuolius prie blaivybės. Pagirtinas paprotys kaikurių parapijų, kuomet vaikeliai esti prie pirmos Šv. Komunijos prileidžiami, esti įrašomi ir į Blaivybę. Bet, jei jų nieks vėliaus neprižiuri, jie tą pamiršę, pradeda gerti. O jei tėvai, klebonams prigelbstint vaikelius ir paaugusius sergsti, tai daugelis jų visą amžių blaivininkais pasilieka.

Sulyg musų "Blaivybės" draugijos įstatų, jaunuomenė, vaikai gali prisirašyti prie "Blaivybės." Daugiausiai dabar, jie esti prie tų pačių kuopų prie kurių ir suaugę priklauso. Bet ar nebutų geriau, kad jaunuoliai turėtų sau atskiras kuopeles? Tad bandykime tverti netik pilnamečių "Blaivybės" kuopas, bet ir nepilnamečių — vaikų. Pasekmės, manau, bus geros. Jie iš mažų dienų prie "Blaivybės" įpras, ir daugelis iš jų bus visuomet blaivais. Tada musų jaunuomenė išaugs sveikesnė kuniškai, protiškai ir doriškai.

Sutaisius, bei suorganizavus tokias vaikų blaivininkų kuopeles, jas reikėtų gerai vesti. Bent kelis kartus į metus privalėtų kelias kuopeles vienon vieton sušaukti, padaryti atatinkamą programėlį, su aiškinimais apie alkoholio kenksmingumą, su eilėmis, deklamacijomis apie "Blaivybę." Toki susirinkimėliai nemažai prisidėtų prie pakėlimo blaivybės. Taip auklėjami vaikai labiau imtų mylėti ir branginti visą, kas gera, dora, prakilnu, o neapkęsti tamsių gyvenimo pusių.

Organizuokime todel jaunuolių "Blaivybės" kuopas. Lai tuoj atsiranda vieñas asmuo, kurs apsiimtų tuomi labiau rupintis. Juk tas darbas begalo svarbus ir reikalingas, o beabėjo bus didžiai naudingas. Blaivinkime savo brangią jaunuomenę. Gražu bus žiurėti į aiškesnę ateitį, į augimą "Blaivybės" kuopų ir girtybės ledas bus sulaužytas.

Baigiu tuos kelis žodžius garbingo musų dainiaus Maironio žodžiais:

"Gražu, kad pavasaris,
griaudamas ledą.
Bežadina gamtą skaisčiais
spinduliais,
Gražiau, kad didvyriai mylėdami veda
Tėvynę naujais atgimimo keliais!"

K. P. J.

LIETUVOS BLAIVININKŲ DARBUOTĖ.

Ketveri metai jau baigiasi, kaip musų tėvynė Lietuva tapo laisva, nepriklausoma valstybė. Stiprus priešai, kaip bolševikai, bermontininkai, lenkai, kėsinosi sugriauti musų nepriklausomybę, išplėšti musų laisvę, kad vėl mus pavergus. Bet tas jiems padaryti nepasisekė. Musų jaunimo tarpe atsirado daug drąsių vyrų, kurie viską palikę, atsisveikinę su tėvais ir motinomis, broliais ir seserimis, stojo į tėvynės gynėjų eiles ir Dievui padedant atrėmė priešų užpuolimus. Daug tų jaunuolių-drąsuolių ir savo galvas paguldė už brangiąją tėvynę. Tas jų pralietas kraujas buvo tarsi sėkla, iš kurios dygo, augo ir plėtėsi musų laisvas, nepriklausomas gyvenimas. Šiandien musų valstybinis gyvenimas eina kaskart geryn; šiandien turime jau gerai sutvarkytą kariuomenę, su kuria ne sarmata ir prieš svetimšalius pasirodyti.

Matant tą visą, regis, reiktų tiktai džiaugtis ir Dievui dėkoti, kad taip eina. Bet tikrai mylinčio savo tėvynę ir tautą tėvynainio širdis džiaugsmo neturi; jinai nerimo ir baimės pilna del ateities. Iš visų Lietuvos kampų girdisi vienas ir tas pats šauksmas: Lietuva alkoholio juroje skęsta!

Alkoholio nuodų vartojimas degtinės, alaus, vyno, koniako, likerų ir kitokių geralų pavidale auga vis didyn ir didyn. Alkoholizmas su visomis savo baisiausiomis pasekmėmis kėsinasi musų tautą nužudyti. Tas musų tautos ir valstybės vidujinis priešas, yra kur kas pavojingesnis už visus vidurinius musų priešus. Tuo tarpu gi musų liaudies ir visuomenės dauguma tą priešą alkoholį net ir priešu neskaito, bet prieteliu jį laiko; su juo bičiuliaujasi, jame ieško sau susiraminimo, pasilinksminimo, pastiprinimo, susišildymo ir tt. ir tt.

Alkoholis — tai didelis apgavikas, kurs moka žmones su vedžioti ir juos prie savęs pririšęs laikyti. Bet, kaipo nuodai, jis padaro dideliausią pragaištį ir tiems, kurie jį vartoja, ir jų vaikams. Alkoholio nuodai patys per save veda tautą prie dorinio sunykimo ir išsigimimo ir sudaro joje geriausią dirvą veistis džiovai ir veneros ligoms, kurios tautą galutinai pražudo. Pas mus dabar alkoholizmas žydi, veneros ligos plečiasi, džiova neatsilieka. Kaip gi tat tikrai mylinčio savo tautą ir tėvynę piliečio širdis gali džiaugtis, tą visą matant?!

Ar gi musų tautai, kaip tam vabalėliui, kuris prie liepsnos prišokęs susvyla ir žųsta, bus lemta trumpai pasidžiaugti laisvės pasiekus, nuo jos susvylti ir žuti?! Žinoma, taip ir galės atsitikti, jei musų tauta tuč tuojaus, nieko nelaukdama, nepradės veikti prieš tuos visus negerumus, kurie ją veda pražutin. Kadangi alkoholizmas yra didžiausis musų priešas, tai reikia kuogreičiausiai prieš jį į smarkią kovą stoti.

Katalikų draugija "Blaivybė" prieš karą buvo jau išjudinusi visuomenę į kovą prieš alkoholizmą. Bet nelaimingas karas tą kovą sutrukdė. Dabar ta draugija vėl išnaujo skelbia kovą alkoholizmui, tam didžiausiam Lietuvos vidujiniam priešui, ir kviečia visuomenę stoti į brangios musų tėvynės ir tautos gynėjų eiles, kad nuo jo apsigynus. Kaip prieš musų istorinius priešus tiktai organizuotai stodami laimėjome, taip ir prieš tą vidujinį priešą tiktai organizuotai kovodami, susispietę, "Blaivybės" Draugijon tegalėsime laimėti. Kaip nesigailėjome aukų tėvynės "Gynimo Komitetui," taip nesigailėkime aukų ir "Vyskupo Motiejaus Valančiaus vardo fondui Lietuvai blaivinti," kuris yra Katalikų Draugijos "Blaivybės" žinioje.

Prieš ddielį ir galingą alkoholinį kapitalą, kuris yra labiausia suinteresuotas musų tautos ir tėvynės alkoholizacija mums reikia mobilizuoti kapitalas ir pavienių asmenų gera valia duodamų aukų, kurios pagelbės musų tautai kovoti prieš alkoholizmą; ir panašiai, kaip kad jaunuolis Dovidas nugalėjo stiprų Galijotą, Dievui laiminant ir padedant, tą kovą mes laimėsime.

Blaivi gi Lietuva, blaivi lietuvių tauta, pasaliuosavusi iš alkoholio vergijos, parodys, kad mes, laisvi piliečiai, suprantame ir mokame branginti laisvę, kad mes neapkenčiame vergijos, koki jinai nebutų ir josios nusikratome.

Tat, šalin alkoholio vergija iš laisvos, nepriklausomos Lietuvos! Ateitis priklauso tiktai blaiviems tautoms!

"Blaivybės" C. Vald.

PASTABA. Aukos Lietuvos Blaivybei siunčiamos į Tautos Fondą aiškiai pažymint jų paskyrimą. Čekius ar money orderius reikia rašyti kasininko J. B. Šaliuno vardu, siųsti gi T. Fondo sekretoriui, C. J. Krušinskui, 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ KATALIKŲ VIENINTĖLĮ AMERIKOJE DIENRAŠTĮ "DRAUGĄ"; KURIO KAINA, TIK $6,00 VISAM METUI, PO VISĄ PASAULĮ.

Galima gaut pirkti Dienraštį "DRAUGĄ" pas p. Antaną J. Višniaucką 4107 So. Rockwell Str. Chicago.

DEPOZITAI SUDĖTI ŠIAME STIPRIAME VALSTIJINIAME BANKE YRA SAUGŪS

Saugiausia vieta pasidėti savo taupymus tai į didžiąją $6,000,000.00 Central Manufacturing District Banką. Jį yra prižiurama Valstijos ir Chicago Clearing House, jusų pinigai yra tikrai apsaugoti. direktoriai ir valdyba šio banko yra žmones su prityrimų ir turtu.

Kodel ne padėti savo taupymus į šią didelę banką, dauguma žmonių jau ta daro. Nuošimtis mokamas nuo 1-mos ant visų depozitų sudėtų iki 15-tai.

Dar ne pervelu įstoti į musų 1922 Taupymo Kliubą. Įstokite šiandien, o dviem savaitėm prieš Kalėdas gausi gražų čekį.

Central Manufacturing District Bank

Turtas $6,919,842.23. 1112 West 35th Street

Banka atdara Subatoj per dieną iki 8 val. vakare. Seredoj vakare nuo 6 iki 8 val.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS "DRAUGE" SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ"

KAS GERIAU

DOLERIAI AR AUKSINAI??

Nevienas laužo sau galvą, kaip čia geriau butų siųsti pinigai į Lietuvą ir kaip pačiam važiuojant geriau jie nusivežti su savim — AR AUKSINAIS, AR DOLERIAIS.

Žinant, kad vokiečių markė pakils, gerai butų dabar prisipirkti daug markių, nes jos yra pigios.

Bet žinant, kad markė da labjau kris žemyn, tai tuomet beabėjo butų geriau doleriais siųsti pinigai į Lietuvą ir pačiam važiuojant vežtis dolerais, nes tai yra pinigai pastovųs, jų vertė nemažės.

KAIP GI IŠTIKRŲJŲ BUS SU VOKIEČIŲ PINIGAIS?

Turbut nieks to nežino tikrai. Apie tai galima tiktai SPĖLIOTI.

Todel daugelis lietuvių dabar gabena pinigus į Lietuvą doleriais, o kiti vėl pasirenka dvejopą budą: padalina savo pinigus į dvi dalį ir vieną dalį persiunčia auksinais, o antrą dalį doleriais.

Jie taip sau galvoja: jeigu pralaimėsiu su auksinais tai bent laimėsiu su doleriais.

PER "DRAUGĄ" GALIMA SIŲSTI PINIGAI KAIP NORINT — AUKSINAIS IR DOLERIAIS IR LIETUVOJE UKIO BANKAS IŠMOKA KAIP KAS NORI ARBA DOLERAIS ARBA AUKSINAIS.

DRAUGO PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUJE GALIMA TAIP-PAT NUSIPIRKTI DRAFTŲ DEL VOKIŠKŲ MARKIŲ IR TUOS DRAFTUS IŠSIMAINYTI VAŽIUOJANT Į LIETUVĄ, BERLYNE ARBA KAUNE.

Draugo Pinigų Siuntimo Skyrius

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Telefonas: Roosevelt 7791

DR. A. K. RUTKAUSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4442 South Wester Avenue
Telefonas Lafayette 4146
Valandos: 9-11 rytais, 1-2 po pietų ir 7-8 vakarais. Nedėldieniais tiktai po pietų 2 iki 5 v.

Office Tel. Blvd. 7820
Pranešimas
Dr. M. T. STRIKOL'IS
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Perkele savo ofisą į
4601 SOUTH ASHLAND AVE.
VAL.: 10:30 iki 12; 3:30 iki 5 ir 6:30 iki 8:30 Ned. 10:30 iki 12.
Nam.: 2914 W. 43 St.
Tel. Lafayette 263

Tel. Blvd. 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DANTISTAS
4712 SO. ASHLAND AVENUE
ARTI 47-tos Gatvės.
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Seredomis nuo 4 iki 9 vakare.

DR. P. ŠIMAITIS
NAPRAPATH
Gydau Be Vaistu ir Be Operacijos
10737 S. Michigan ave.
Nuo 8 iki 12 val. ryte.
2418 W. 45 Str. Chicago.
(Prie Western Avenue)
Nuo 2 iki 7 vakare.

DR. S. NAIKELIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas ir vyvenimo vieta:
3252 South Halsted Street
Ant viršaus Univer. State Bank
Valandos: nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 po pietų; nuo 7—9 vak.
Nedėliomis nuo 10—2
Telefonas Yards 2544

DR. CHARLES SEGAL
Perkėlė savo ofisą po numeriu
4729 SO. ASHLAND AVENUE
SPECIJALISTAS
Dėlovų, Moterų ir Vyrų Ligų
Val.: ryte nuo 10—12; nuo 2—5 po pietų; nuo 7—9:30 vakare.
Nedėliomis: 10 iki 1.
Telefonas Drexel 2880

DR. M. STAPULIONIS
NAPRAPATH
GYDAU BE GYDUOLIŲ IR BE OPERACIJŲ
Ofisų Valandos:
3347 Emerald Avenue
9 iki 11 ryte ir 9 iki 10 vakare
Telefonas Boulevard 9397
731 W. 18-th Gatvė
Nuo 2 iki 8 vakare.

Dr. M. Stupnicki
3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032
Valandos: — 8 iki 11 iš ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare

DR. A. L. YUŠKA
1900 S. Halsted Str.,
Tel. Canal 2118
Valandos: 10 ryto iki 8 vakare.
Gyvenimas: — 2811 W. 63rd Str.
Tel. Prospect 3466.

Tel. Canal 257, Vak. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
1821 South Halsted Street
Valandos: 10 iki 12 ryte; 1 iki 4 po pietų; 6 iki 9 vakare

Jeigu norite gero plumberio tai pašaukite
THOMAS HIGGINS
Atlieku darbą gerai ir pigiai.
2253 W. 24 Street
Telefonas Canal 610

Dr. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 10900 S. Michigan Ave.
Val. 10—12 ryte; 2—4 po pietų, 6:30—8:30 val. vakare.
Residencija: 10538 Perry Ave.
Tel. Pullman 342 ir Pull. 349

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 30 metai
Ofisas 3149 So. Morgan St.,
Kertė 32nd St., Chicago, Ill.
SPECIJALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir chroniškų ligų
OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, nuo 6 iki 7 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 2 po pietų
Telefonas Yards 687

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 994
OFISO VAL.:
8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v.
Tel. Naktimis ir nedėlioj po pietų Oakland 1224

Telefonas Von Buren 384
Res. 1139 Independence Blvd.
DR. A. A. ROTH,
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specijalistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų
VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 p. pietų, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.
Ofisas 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9633

DR. R. C. CUPLER
CHIRURGAS
Kamp. Oakley Ave. ir 24 Gatvės
Ofiso Valandos: Nuo 2 iki 5 po pietų kasdien, Panedėlij ir Ketverge vakarais.
Ofiso Tel.: Canal 1713—241
Res. Tel.: Midway 5512

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisas Didmiestyje:
29 South La Salle Street
Kambaris 324
Telefonas Central 6396
Vakarais 812 W. 33rd St.
Telefonas: Yards 4681

ANTANAS A. OLIS
(OLSZEWSKI, JR.)
ADVOKATAS
Veda bilas visuose teismuose Miesto Ofisas:
7 S. Dearborn St., Room 1049
Telefonas: Central 1774
Vakarais: 3251 S. Halsted St.
Telefonas: Boulevard 553.

J. P. WAITCHES
Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
Dien.: R. 511-127 N. Dearborn St.
Tel. Dearborn 6096
Vakarais: 10736 S. Wabash Ave.
Roseland Tel. Pullman 6377

Tel. Randolph 2898
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje
ASSOCIATION BLDG.
19 South La Salle Street
Room 1303
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namų Tel. Hyde Park 3395

Telefonas Canal 5395
JOHN G. MEZLAISKIS
Generalis Kontraktorius, statytojas ir senų namų taisytojas.
2338 S. Oakley Ave., Chicago
Arti 23-čio Place.

Telefonas Boulevard 4139

A. Masalskis
Graborius
Patarnauju laidotuvėse, vestuvese, krikštynose ir kituose reikaluose
Kainos prieinamos.
3307 Auburn Ave. Chicago.

S. D. LACHAWICZ
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvėse kuopigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 W. 23rd Pl. Chicago, Ill.
Telefonas Canal 2199

VAKARAS ANGLŲ KALBOJ

Westville, Ill. — Sausio 1 d., L. Vyčių vietinė kuopa surengė vakarą, statė veikalą anglų kalboj: "All a Mistake."

Vaidinimas puikiai pasisekė. Visi savo roles gerai atliko.

Choras padainavo daug dainelių. Pora dainelių buvo komponuotos paties choro vedėjo A. Stanšausko. Gražiai atlikta.

Žmonių mažai atsilankė, ir tie patys lietuviai. Anglų gal buvo iki dešimts. Tų pačių Vyčių neatėjo, nors jie ir rengia. Butų geriau jei Vyčiai daugiau lietuviškų vakarų surengtų.

Apie Kalėdas, per porą savaičių čia viešėjo kl. A. Kamžis. Jis daug gerų patarimų davė Vyčiams ir chorui.

Onytė.

LINKSMOS NAUJIENOS.

Montello, Mass. — Pas mus naujienos gana linksmos. Begalo esame pasitenkinę kun. Pr. Garmaus prakalbomis, kurios čia nesenai įvyko Kulturos vajaus reikalais. Nors nedaugiausia žmonių prakalbosna atėjo, apie 300 asmenų, vis delto katalikai jau sudėjo Lietuvos švietimui $3072.40. Nekurios kolonijos pasiskubino su pasigyrimais vajaus daviniais, bet monteliečiai, nesigirdami, jas suplikė. . . .

Musų kolonija įjudino visų mylimas kun. J. Švagždys, kurs nenuilstančiai dirba tautai ir Bažnyčiai.

Darbai pas mus eina gana gerai. **Prakalbose buvęs.**

MOTERŲ VAKARIENĖS ATBALSIAI.

Grand Rapids, Mich. — Sausio 1 d. 1922 m. Moterų Sąjungos vietinė kuopa surengė vieną iš puikiausių vakarienių. Valgius gamino šios šeimininkės: R. Čiuplienė, Kvietkauskienė, Skarulienė, Rinkevičienė ir Čižauskienė. Tikietus pardavinėjo: R. Akamavičienė ir Bajorienė. Tikietus atininėjo: Ambutavičienė, Petrucikienė ir M. Paurienė. Kurios nešė valgį į stalus: K. Dedynienė, B. Kizilaitienė, S. Širvinskienė, M. Medelinskienė, M. Kantanavičienė, Krapaičiukė, O. Braziukė, Savickienė, Ambutavičienė ir Petrucikienė.

P-lė Uršulė Braziukė nupirko visas gėlės delei papuošimo stalų; p-lė O. Šležaitė panukavo paduškaitę ir leido ant išlaimėjimo.

Taip-gi ir musų gerb. vargonininkas su giedoriais pagelbėjo surengti programą. Dainavo solo ir kvartetai pp. L. Abromaitukė, M. Slapikauskiutė, J. Vaičiunas ir S. Grigeliunas. Tariame širdingą ačiu už patarnavimą.

Vardan Moterų Sąjungos kp. tariama labiausia ačiu "Moterų Dirvos" redaktorei p. A. Nausėdienei, kad jinai iš taip toli mus aplankė su prakalbomis.

Taip-gi vardan Mot. Sąj. tariame ačiu pp. Daukšams, Barstis Bros. & Co., J. Vaičiunui, J. Margeliui, J. Širvinskiui ir A. Gedriui. Jiems labai ačiu. Kad batų daugiau lietuvių biznierių kaip viršminetieji. Ačiu, ačiu ir musų gerajai publikai kad taip puikiai pasirodė, kad atjautė Moterų Sąjungos organizaciją.

Rengėjos,
M. Vaičiunienė,
M. Šukienė.

MISIJOS. — PRAKALBOS

NEWARK, N. J. — Musų naujas klebonas, kun. P. Siaurusaitis laikė šv. misijas prieš Kalėdų šventes.

Gruodžio 28 d. Tautos Fondo vietinis skyrius nutarė kreiptis į ALRK Federacijos vietinį skyrių, kad surengtų kulturos vajaus prakalbas ir kartu plačiai išaiškintų Tautos Fondo reikalą ir jo tvarką.

Koresp.

DUNOJUS: EUROPOS SVARBIAUSIA GATVĖ.

(Foreign Language Inf. Service)

"Vienas iš reikšmingiausių ženklų, jog Centralė Europa jau stengias įgyti geresnį ekonominį stovį, yra tai tavorų gabenimas ant Dunojaus vis auga," skelbia žinovų komisijos raportas.

"Ekonominiai Dunojus yra apsuptas sauszemių tautoms. Jis tą patį joms reiškia ką Vidurzemines jures pietinėms Europos tautoms. Kadaise Dunojus buvo Romos imperijos šiaurinė siena; vėliaus, vengrų ir slavų pergalėtojų pulkams kelias, bet dabartės, Centralės Europos didžiausia pirklybinė gatvė, ir galime žiurėti į ją kaipo į svarbiausią upę Europoje, nepaisant jog Volga ilgesnė.

"Sriovenant savo keliu, Dunojus mato daugiaus įdomesnių dalykų negu New Yorko garsioji Broadway. Tos upės vanduo mato Viennos rėksmingas puotas ir baisų vargą, nuplauna akmenis, ant kurių vengrės moterys skalbia drapanas, mušdamos su medinėms kulėms. Bėga pro panašius Minneapolos malunus, ant jos plaukia panašus į Hudsono upės laivus. Jos vanduo suka ratus laivų, kaimiečių prikrautus javais, kuriuos privežą su senoviškais jaučių-vėžimais.

"Upė per pusę perskiria Budapestą, ir sriovena pro šalį Belgrados, kur priima Savos vandenį. Neša laivus ant kurių šeimynos gyvena kaip ant kanalų laivų. Puikus dvarai, dideli ukiai ir mažos grintelės stovi ant jos krantų.

"Sceniškai, Dunojaus įvairumai begaliniai. Tekant iš juodų miškų, jos vanduo išlengvo bėga per požemines spragas į Reinos užtvankos upę. Vietose prispausta tarp kalnų. Bavarijoje mažesni laivai matyti ant jos vandenio. Austrijoje, dalelės formuoja vandens sukurius. Vengrijos lygumoj, upė plačiai išsitiesia, priimdama daugelį svarbesnių šakų. Kuomet praduria Kazano siaurumą, išnaujo užima nesuvaldomą upės išveizdą. Priima beveik tiek prieupių kiek metuose yra dienų.

"Dunojaus tarptautine svarba buvo paliudyta, kuomet padėta po komisija 1856 metais, ir paskesnių tarybų kituose aprupinimuose, net ir Versailles Taryboje, 1919 m."

LIETUVIŠKI KRUTAMI PAVEIKSLAI GENAVAITĖS GYVENIMAS.

Nauji krutami paveikslai iš Lietuvos, Rygos ir Sovietų Rusijos. Gudrus Kvailys 2-jų aktų komedija Lietuvių paroda National darže. Leninas ir Trotskio armija Maskvoja. Zeligowskis Vilniuje. Bus rodomi sekančiose kolonijose:

Sausio 13—14 parap. svet. Gary, Ind.

Sausio 15—16 parap. svet. Spring Valley, Ill.

Sausio 18—19 parap svet. Springfield, Ill. rodys

Liet. Teatro Bendrovė
Vedėjas A. Lukšis.

EXTRA

Vyrai ir moteris stokit į darbą su mumis kol dar yra proga. Darbas bus ant visados ir su geru atlyginimu bus galima uždirbti nuo $2,000.00 iki $10,000.00 į metus.

Musų gerbiamas Lietuvys S. Gasparaitis išrado nauja patenta kuris yra reikalingas visam pasauliui ir į vieta pardot svetimtaučiams kurie sulė didelius pinigus jis paveda Lietuviams kad jie naudotus jo išradimu. Taigi kurie turėt kiek pinigu ir norėt kad jus ir jusų pinigai dirbtų sykiu su didelė nauda tai ateikit į musų dirbtuvė kur musu išradėjas darė demonstracijas kiekviena diena nuo 9 iki 6 ir nedėlioj po pietu.

Fountain Paint Brush Mfg. Co
1623 Blue Island Ave.
Chicago, Illinois.

ANT PARDAVIMO BUČERNE IR GROCERNE, biznis išdirbta nuo senai, turi buti trumpų laiku parduota. Atsišaukite
4501 So. Talman Ave.
Tel. Lafayette 2882

NEVIRTA KIAULENA YRA LABAI NESVEIKA.
Paskaityk šį straipsnį del savo gerovės.

Daktarai sako kad nevirta jautiena ar kiaulena yra labai nesveika viduriams nes nuo to atsiranda skilvines kirmelaitės. Tas žinoma labai sugadina vidurius. Kiauliena ir jautiena turi buti gerai išvirtos ar iškeptos jeigu nori kad tavo viduriai gerai dirbtu.

Dauguma moterų vyrų ir vaikų yra gydomi nuo visai kitokiu ligu kuomet ištikrųjų visa priežastis yra jų skilvis. Kuomet neturi apetito, širdi griaužia jauti skausma viduruose, skausma strenuose silpnuma akyse mirguliavima tai ženklai kad kas nors yra negerai su jusu skilvių, kad skilviniai kirminai tenais ponavoja. Pas vaikus tuojaus galima patemyti, jie nenori valgyti, miegoti jiems tankiai galva skauda, jie neturi noro žaisti su kitais vaikais. Laxtan yra sutaisytas kad panaikti skilvines krimeles iš jusų systemos ir yra daugumos žmonių vartojama su gerais rezultatais Pilnas budas gydymo Laxtan kainuoja $10.48, pusė $6.75. Jeigu jautiesi nesveiku tai tuojaus pradėk gydytis nes gali išsivysty ti kunvulsijos ir kokios kitos ligos? Laxtan yra parduodamas Dro. Lameco Lab., Forbes at Moultrie, Pittsburgh, Penna.

Skausmus ir gėlimus nutildo
PAIN-EXPELLER
Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.
DRAUGAS REIKALE

ANT PARDAVIMO.
Grocernė ir saldainių krautuvė pigiai.
3302 W. 38 Place
Chicago, Ill.

REIKALINGAS.
Eiti namas nuo namo pardavinėjant elektrikos daiktus, didele dirva tokiam kuris turi prityrimą "canvassing". Geras commission ir proga pakilti augštyn. Atsišaukite Mr. Ibsen — Room 1035 — 72 West Adams Street tarpe 8:30 ir 11:30 išryto.
COMMONWEALTH EDISON CO.

PLATINKITE "DRAUGĄ."

Res. Tel. Cicero 3656
Ofiso Tel. Cicero 49
DR. J. SHINGLMAN
Pranešа visiems kad po Sausio 1, 1922 perkelia residencija po numeriu
1325 So. 49 Court
Ofisas bus toj pačioj vietoj kaip ir dabar.
N. E. Cor. 49 Court ir 13 Str. ant viršaus valstynicios.

Telefonas Yards 1138

STANLEY P. MAŽEIKA
GRABORIUS IR Balsamuotojas
Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinamos.
3319 Auburn Ave. Chicago.

IŠPARDAVIMAS
Puse — Prekės
Vyrų ir jaunų vaikynų Siutai ir Overkotai $20 — $25 ir $30. Dabar po $10. $12.50 ir $15. Kiti siutai ir overkotai iki $45. Mes turime pilna stocka vyrų, jaunų vaikinų ir vaikų Siutų, O' Kotų, Mackinaws, Raincoats ri kelnių kuriuos parduodame už puse buvusios kainos Turime kuferių ir volizų. Gausi už pilnos vercios. Atdara Kasdiena iki 9 vakare. Nedėliomis iki 6 vakare.
Isteigta 1902
S. GORDON
1415 S. Halsted Street

VALENTINE DRESMAKING COLLEGES
2407 W. Madison, 1850 N. Wells.
6205 S. Halsted Streets
137 Mokyklos Suv. Valstijose.
Moko Siuvimo, Patternų kirpimo, Designing bizniui ir namams. Vietos duodama dykai. Diplomai. Mokslas lengvais atmokėjimais. Klesos dienomis ir vakarais. Reikalaukit knygelės.
Tel. Seeley 1643
SARA PATEK, pirm.

EUROPEAN AMERICAN BUREAU
FABIONAS Ir MICKIEVICZ, Ved.
Geriausia siuntimas pinigų, laivakortės, pasportai ir t.t.
NOTARIJUSAS
Real Estate, Paskolos, Insurinai ir t.t.
809 W. 35th St., arti S. Halsted St.
Tel. Boulevard 611
Valandos: 9 iki 6 vasdiena.
Vakarais: Utar., Ket. ir Sub. iki 9 vakare
Ned.: iki 3 po pietų.

EXTRA! EXTRA!
Visuotinas IŠPARDAVIMAS

Didžiausia lietuvių krautuvė Chicagos, dalyje Roselande. Parsiduoda už $6,500.00 įvairiausiu tavorų. Susidedančiu iš įvairiausių prekių, kaip čeverykų visokių rųšies vyrams moterims vaikams ir mažiems kudikėliams

Didelė daugybė Yardinių dalykų kaip medvilnes ir tikrų vilnonių audeklų. Vilnoniu verpalu ir taip-pat medvilnės verpalų. Didelė daugybė šveteriu vyrams, moterims, mergaitėms ir vaikams. Apatiniu marškinių visokios rųšies, moterims, vyrams, vaikams ir mergaitėms.

Milžiniška daugybė keliniu del vyrų. Vaikams yra visokios rųšies siutų, overkotų, ir mackinaw. Didelė daugybė žabovų vaikams taip-pat stiklinių daiktų visokių moliniu indų, porcelaine, geležinių ir blekinių puodų. Visokiu dalykų kokiu tik yra ant marketo. Viskas parsiduos kopigiausiai 50c. ant kiekvieno doleri.

Taipgi Lietuviai naudokitės progos kol dar nėra pervelu, nes po laiku gailėsitės.

National Department Store,
10824 Michigan Avenue Chicago, Illinois.

DRAUGIJU ATYDAI
Dirbtuve Vėliavų, Kukardų, visokių Ženklelių, Guzikučių, Antspaudų ir kitokių Draugystėms reikalingų dalykų.
Reikalaudami Katalogo ar Šampalų, pažymėkite ir jusų dr-tės vardą.
STRUPAS CO., 90-92 Ferry St. Newark, N. J.

Tel. Boulevard 727
Emerald Dairy Lietuviška PIENINYČIA
Išdirbame geriausią pieną, smetoną, sviestą ir surius. Užsakymus pristatome į grocernes ir namus. Duodame "iceboxes" ir ledus. Kainos pigesnės negu kitų kompanijų.
ST. DAUGELA
SAVININKAS
3251 So. Emerald Ave

ANT PARDAVIMO grocerne labai geroj vietoj prie pat Šv. Kryžiaus bažnyčios ir dviejų mokyklu.
Lietuvių apgyventoj vietoj. Priežasty pardavimo patirsite ant vietos. Meldžiu atsišaukite:
4536 So. Hermitage Avenue
Chicago, Ill.

BARGENAS
Parsiduoda Furnišiai labai pigiai ir išrandavojugražius kambarius kartu yra pukiai išmaliavota, patogus pagyvenimas, randos nebrangios tiktai 15 dol. Namas kur furnišiai randasi yra ant Town of Lake.
4316 So. Hermitage Ave. Chicago.
Savininkas randasi po No.
L. Butkevičc
4948 Larlin St.
Telefonas Yards 6627

COAL YARDAS
Pardavimui didžiausias "Cicero Coal Yardas" 5 lotai, trakės ofisas, seifas, trokai, vežimai, arkliai ir kiti įtaisymai ir daugybė visokių anglių. Iš visų šonų apgyventa lietuviais ir kitokių tautų. Nėra kito Coal Yardo. Įplaukos yra didelės, o biznis yra išdirbtas plačiai ir gerai. Didelis bargenas už $20,000. Įmokėti reikia $16,500.
FEDERAL BOND & LAND CO.
1439 So. 49 Court Cicero Ill.
666 W. 18th Str., Chicago, Ill.

PLATINKITE "DRAUGĄ."

Chicagos Žinios

PRAMATOMAS ANGLEKASIŲ STREIKAS.

Gali but pertraukti visi darbai kasyklose.

Chicagoj gyveną anglių kasyklų bendrovių viršininkai tvirtina, kad šįmet atėjus balandžio 1 dienai pramatomas neišvengtinas anglekasių streikas.

Streikas turėsiąs paliesti visas minkštųjų ir kietųjų anglių kasyklas. Nes kovo 31 d. baigiasi darbininkų sutartis su kasyklų bendrovėmis.

Kasyklų viršininkai žino, ką jie kalba. Jie nori darbininkų streiko. Jie nori mėginti sugriauti darbininkų organizaciją arba atpiginti darbininkams užmokesnį taip, kad žmonėms butų sunkiau gyventi.

Kasyklų darbininkai nelinkę, kad jiems butų mažinama užmokesnis. Kasyklų bendrovės tad tikisi savo tikslą atsiekti privertus darbininkus streikuoti.

Kasyklų bendrovės nori ne vien darbininkams mažinti užmokesnį, bet ir panaikinti "check-off" sistemą.

Pranešta, kad bendrovės rengiasi streikan. Kai-kuriose kasyklose siaurina darbą. Kitas uždaro.

Anglekasių organizacijos vykdomoji taryba senai kvietė bendroves stoti konferencijon ir pasitarti apie naują sutartį. Bet bendrovės atsisako nuo konferencijos. To atsisakymo motivai gana aiškus.

Iš darbininkų pusės, kiek girdima, statomi reikalavimai: nemažinti užmokesnio; dienos darbą padaryti 6 valandas. Tas duotų progos didesniam skaitliui darbininkų gauti darbus.

Bendrovės išanksto trukdo anglių produkciją, kad paskui daug pelnyti, imant anglims aukštas kainas.

ŽUVO JAUNAS VYRAS.

Angliški laikraščiai paduoda tokią žinią:

Pirm šešių mėnesių John Sadowski (o gal Sadauskas?), 31 m., iš Racine, Wis., iškeliavo Lietuvon surasti ten sau pačios. Tenai jis vedė 16 metų Mary Polichek. Paskui leidosi atgal į Ameriką.

New Yorke jiedu ėmė Pennsylvanijos traukinį, važiuojantį į Chicago. Traukinis sausio 12 d. Chicagon atvažiavo 5:15 vakare.

Įvažiavus Chicagon, John išėjo į vagono platformą ir negryžo. Mary su keliais našuliais viena atvyko stotin. Jinai buvo paimta Keliauninkų Pagelbos globon.

Tyrinėjimais susekta, kad jos vyras kažkaip nukritęs nuo vagono platformos ir papuolęs po ratais. Abidvi kojos nupiautos. Jis paimtas South Shore ligoninėn, kur miręs.

Valstijos komercijos komisija gatvekarių kompanijai pataria konduktoriams ir motormanams sumažinti užmokesnį ir butinai sutikti su pigesniu važinėjimu.

"ŠLAPIEJI" TURĖJO POKYLĮ.

Blackston viešbuty keli šimtai Chicagos žymiųjų piliečių turėjo pokylį ir inauguravo kampaniją visoj valstijoj del atgavimo alaus ir vyno. Anot jų, šiandieninis prohibicijos įstatymas varžo žmonėms personelę laisvę. Delto tas įstatymas dažnai peržengiamas.

Baisus daiktas. Laikraščiai praneša, kad Chicagos opera turės apie 800,000 dolerių deficito. Turčiai pakrapštys kišenius. Juk jie vieni ir lanko operas.

IŠ BRIDGEPORTO.

Iš jaunimo darbuotės.

Sausio 4 d. L. Vyčių 16 kp. laikė metinį susirinkimą. Komisija jaunamečių vyčių reikale, paaiškino, kad gerb. klebonas M. Krušas tam reikalui labai pritaria ir davė daug gerų patarimų. Kad tas organizuotas darbas butų pastovus, todel tą visą pavedė kun. J. Skripkui kartu su vyčiais darbuotis.

Kuopa tapo labai patenkinta iš tokio gražaus raporto.

Kadangi ta komisija buvo išrinkta tik susižinoti su klebonu, taigi tolimesniam darbo varymui, tapo išrinkta nauja komisija: N. Kulys ir M. Bujauskaitė. Taipgi paprašytą gerb. dvas. vado kun. J. Skripkaus išreikšti savo mintį tame reikale. Jis labai maloniai atsinešė ir žadėjo daug tame reikale pasidarbuoti, pridurdamas, kad dabar esą aluminiečiai greitu laiku pataps vyčiais.

Pabaigus svarstyti senuosius reikalus, nauja valdyba užėmė vietą ir greitai užbaigus naujuosius reikalus svarstyti, uždaryta susirinkimas.

N. Kulys pranešė, kad turįs prirengęs programėlį. Taigi persikėlė į didžiąją salę.

Programa buvo sekanti: Elena Jovaišaitė, kp. pirm., pratarė keletą žodelių pasižadėdama uoliai darbuotis vyčiams. B. Jakaitis sudainavo solo "O kur tas šaltinėlis", nors pirmų kartu, bet gana gražiai, baritonu balsu. Buvo pakviestas gerb. viet. varg. J. Sauris ką nors pakalbėti. Jis labai prielankiai atsinešė į viet. jaunimą, pasižadėjo vyčiams pasidarbuoti kiek galėdamas.

Tolesniai, E. Jovaišaitė sudainavo solo, A. Stulga pagrojo ant smuikos, o N. Kulys akomp. Po to visi išsiskirstė malonių įspudžių kupini.

Koresp.

IŠ TOWN OF LAKE.

S. L. R. K. A. Chicagos Apskričio susirinkimas įvyko sausio 8-ta d., 1922 m. Šv. Kryžiaus par. svet. Delegatų atsilankė tik vienuolika, iš penkių kuopų. Susirinkusieji labai rimtai svarstė dabartinius Susivienijimo pirm. santykius su "Vangu". Plačiai aptarę galutiną žodį tarti paliko po centro susirinkimui, kuris gal plačiaus nušvies dalyką.

Nutarė atsišaukti į kuopas kad jos skaitlingiaus lankytų apskričio susirinkimus. Ateinantis susirinkimas pageidaujamas kuoskaitlingiausias.

Narys.

IŠ BRIGHTON PARKO.

Musų kolonijoj, kaip ir kitur, spalių 8 d. 1921 m. buvo atsilankęs gerb. kun. P. Kasčiukas, Šv. Kazimiero Draugijos įgaliotinis, kurs užrašė knygas Brighton parkiečiams ir Šv. Kaz. Dr-jas kuopą suorganizavo. Knygas gavome su Šv. Kalėdomis. Per šventes turėdami laiko galėjome skaityti. Tas buvo pagirtina.

Bet liudna matyt tą apsireiškimą, kad kaip mus kas nors sujudina tai mes ir veikiame. Bet kaip tik tas nustoja judinęs tai mes ir vėl užmirštame. Kaip mus sujudino, gerb. kun. Kasčiukas, tai mes ir užsisakėme naudingų knygų. Bet kaip tik jis išvažiavo tai ir vėl nieko neveikiame. Rodos jis išvažiuodamas paliko darbščią valdybą kuriai pavedė tolesnį spaudos platinimo darbą.

Jau suvirš trys mėnesiai laiko prabėgo kaip suorganizuota Šv. Kazimiero Dr-jos kuopa Brighton parke, o dar nei vieno susirinkimėlio nelaikė. Ar nereikėtų tolimesniu darbu kiek nors pasirupinti.

Šv. Kaz. Dr-jos narys.

NAUJA MUZIKOS MOKYKLA.

Šiomis dienomis teko patirti, jog ant Bridgeporto atidaryta smuikavimo mokykla, vadovaujant poniai L. Sabonienei.

Mokyklą randasi po num. 3261 So. Halsted Str. Naujai įstaigai linkime gerų pasekmių. Pasinaudokime visi gera proga ir musų įžymiausios smuikininkės pamokomis.

Rep.

IŠ DIEVO APVEIZDOS PAR.

Moterų Sąjungos 3-čia kuopa deda visas pastangas, kad jų vakaras, kurs įvyks vasario 5 d. š. m., parapijos svetainėje butų pasekmingas. Jame pirmą kartą Chicagoje vaidins veikalą vardu "Verpėja po Kryžium". Gana įdomus. Visiems verta jį pamatyti.

Alpha.

IŠ WEST SIDES.

Sekmadienyje, sausio 8 d., Aušros Vartų parap. svetainėje įvyko prakalbos. Kalbėjo gerb. kun. V. Kulikauskas.

Gerb. kalbėtojas aiškino spausdinto žodžio svarbą. Po prakalbų 25 nariai prisirašė prie Kat. Spaudos Draugijos.

Butų gera, kad westsaidiečiai dažniau surengtų panašias prakalbas. **Paspartutas.**

CICERO, ILL.

Sausio 11 d., Šv. Antano par. svet., L. Vyčių 14 kp. vieton laikyti susirinkimą surengė pasilinksminimą. Suėjo nemažai draugiško jaunimo. Šoko ir žaidė lietuviškus žaidimus.

Koresp.

PRANEŠIMAI.

L. VYČIŲ CHICAGOS APSK. extra svarbus susirinkimas, choro reikale, įvyks šeštadieny, sausio 14 d. š. m., 7:30 v. v., Šv. Jurgio par. svet., L. Vyčių kambary. (Bridgeporte).

Į šį svarbų susirinkimą butinai privalo atsilankyti L. Vyčių Chicagos apskr. projektų komisijos nariai, L. Vyčių Chic. apskr. choro valdyba ir L. Vyčių Chic. Apskr. valdyba.

Bronius J. Jakaitis,
L. Vyčių Chicagos Apskr. pirm.

L. VYČIŲ 5-TA KP. rengia pasilinksminimo vakarą sausio 15, 1922, 7:30 val. vak., Šv. Mykolo par. svet., pagerbimui naujų narių.

Kviečiame visas Vyčių kuopas ir abelnai žmones kuoskaitlingiausiai atsilankyti į šį savybės vakarėlį.

O. R. P.

CICERO, ILL. — Šv. Antano parapijos studentai laikys susirinkimą penktadienyj, sausio 13, 1922, 7:30 v. v. Meldžiame visų, kad susirinktų ant šio susirinkimo.

Kviečia Valdyba.

IŠ ROSELANDO. — Svarbus visuomeniškas susirinkimas, delei prisirengimo prie protesto prieš lenkų kruvinus darbus Vilniaus srity, įvyks sekmadieny, sausio 15 d. š. m., Visų Šventų par. svet., 10806 So. Wabash Ave., 3:30 val. po pietų. Kalbės Dr. A. K. Rutkauskas. Meldžiame kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

Kviečia komitetas.

PASILINKSMINIMO VAKARAS

Rengiamas

Moterų Sąjungos 1-mos Kuopos

Nedēlioj, Sausio 15 d., 1922 m.

ŠV. JURGIO PARAP. SVET. — **32-nd Plaie ir Auburn Avenue**
Pradžia 7 val. vak. — **Įžanga 35c. Ypatai**

MUZIKA A. BYANSKO.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus, kaip jaunus taip ir senus atsilankyti į šį vakarą, o užtikriname kad nesigailėsite. Visus kviečia **Moterų Sąjungos 1 Kuopa**

NELAIKYK PINIGŲ NAMUOSE,

arba užkavojęs kur naudos neatneša ir dar pinigai gali prapulti, bet atnešk juos į šį valstijinį banka ir padėk ant bankynes knygutės ir tegul pinigai dirba nauda del jusų augdami, mes pridedami 3-čia nuošimti, mokėdami du sykiu ant metų Sausio pirma diena ir Liepos pirma dieną.

CHICAGOS MIESTAS LAIKO PINIGUS MUSŲ BANKOJ.

Pinigai Padēti į Musų Banką

PINIGAI PADĖTI Į MUSŲ BANKA prieš 15 dieną Sausio, pinigai arba kitų bankų bankyne knygutė mes mokėsim 3-čia nuošimti už kiekviena dolerį padėta taip pat kaip ir pinigai padėti į musų banka Sausio pirma diena.

NOREDAMI PARTRAUKTI PINIGUS IŠ KITŲ BANKU arba kitų miestų, kur tik jie bus, atnešk savo bankyne knygutė ir pertrauksime pinigus ir padėsime į musų banka ir mes išduosime musų bankyne knygutė ir mokėsim jums 3-čia nuošimti už kiekviena dolerį padėta į musų banka.

PINIGAI Į LIETUVA PER LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONES BANKAS musų korespondentas Lietuvoje kur turi skirius visose dalyse Lietuvos. Musų draftus ir money orderius gauna pilnoj sumoj taip kaip yra išsiųsti per musų banka, pilnoj sumoj.

Siųskite Dolerias arba Auksinais mes visaip pristatom. Mes parduodam Vokiškas Markes ir Rusiškus Rublius.

Visuose reikaluose kreipkites į musų banka,

Kimbark State Bank

10758 Michigan Ave. (Kampas 108-tos gatvės) *Chicago, Ill.*

Banka atdara Subatoj visa diena nuo 9 ryto iki 8:30 vakare.

J. C. ASTRAUSKAS, Cashier.

Padarysime 500 namų linksmais

Atek į mys dirbtuvės brenčių

$34

Nupirks didelį Phonographą 1922 modelio, kuris grajina visokio išdirbimo rekordus, su raštišku Gvarantavimu ant 10 metų. Šių phonographų reguliarė kaina nuo $125 iki $200

KAINAVO $125 DABAR $34

KAINAVO $150 DABAR $48

Tik 500 Phonographų su tokia kaina

VELTUI Jusų pasirinkime iš 25 rekordų, 500 plieno adatų, taipgi daimanto adata su kiekvienu phonographu. Atelkite pas mus ir mes **VELTUI**

parodysime gražiausių phonographų. Kiekvienas phonographas yra peržiurėtas musų mechanikų, 15 metų patyrimo ATEIK TAIP GREIT, KAIP GALI GERIAUSIAM PASIRINKIMUI. MES PALAIKYSIME IR KADA NORESI, TADA PRISTATYSIM.

VELTUI PRISTATOME VISUR, JEI GYVENI UŽ MIESTO. PASIUSIME C. o. O. D. DALEISDAMI PERŽIURETI PIRMIAU, NEGU MOKESI PINIGUS.

MAIN SALESROOM FACTORY BRANCH

1020 So. Halsted St. — Chicago, Ill — Arti Tailor Str.

Atdara kasdieną nuo 9 iki 9. Ned. iki 4 val. po pietų.

Iškilmingas DUDINIS BALIUS

Rengiamas

Draugystės Šv. Petronėlės

SUBATOJ, SAUSIO 14, 1922

Šv. Jurgio Parap. Svet. 32 Pl. ir Auburn Avenue
Pradžia 7:30 Val. Vakare — **Įžanga 40c. Ypatai**

Maloniekit visi atsilankyti ant šito pramoninga Dudini Baliaus dudas duosim visiems uždyka ir taipogi duosime tris dovanas kuris gales geriau ir gražiau išpusti duda.

Su pagarbą KOMITETAS.

A. ✝ A.

M. KRIAUČIUNIUTĖ

19 metų amžiaus mirė sausio 12, 1922 m. 12:27 išryto. Paėjo iš Kerų kaimo, Lukšių valšč., Šakių apskr. Suvalkų rėdybos. Amerikoje išgyveno 9 metus.

Paliko nuliudime Tėvelius ir tris sesutės, Agotą 15 metų amž. Ona 8 metų amž. ir Petronelę 6 metų amž.

Laidotuvės įvyks šeštadieny, sausio 14, 1922, 9 val. išryto iš namų 1735 N. Marshfield Ave., į Šv. Mykolo baž., o iš ten į Šv. Kazimiero kapines.

Visi giminės ir pažistami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse.

A. ✝ .A

MOTIEJUS ATROŠKA

Mirė sausio 10, 1922, 8:30 val. vakare, 35 metų amžiaus. Paėjo iš Vilniaus apskr., Viduškių parap., Untakmino sodžiaus. Amerikoje išgyveno 9 metus. Paliko nuliudime Lietuvoje motiną ir 2 seseris.

Laidotuvės įvyks subatoje, sausio 14 d., 1922 iš namų 4315 So. Hermitage ave., 8:30 val. ryto į Šv. Kryžiaus baž., po pamaldų į Šv. Kazimiero kapines.

Visi giminės ir pažistami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse.

Ž. Ž.

Rytoj, sausio 14 d. nebus.

A. ✝ A.

ONA ŽOGAITĖ.

Mirė subatoj sausio 7, 1922 2:30 val. po pietų, 3 metų 2 mėnesių. Paliko nuliudime tėvus Juoza ir Bronislova Žogus seserį Bronislova ir brolį Juoza.

Palaidota Campbellsport, Wisc., nedėlioj sausio 8, 1922.

FEDERAL BOND & LAND COMPANY

Siunčia piningus į Lietuvą auksinais ar doleriais per paštą, Čekiais ar telegramais. Parduodame laivakortes į visą pasaulį. Pard. namus, žemės, farmas ir bondsus.

OFISAI.

666 West 18-th Str., Chicago — 201 Chambers St. N. York
1439 So. 49-th Court Cicero — 602 Ass'n Bldg. Chicago.